

A9-0261/2023

8.9.2023

*****I**

PRANEŠIMAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo, siekiant pagerinti Sąjungos apsaugą nuo manipuliavimo rinka didmeninėje energijos rinkoje, iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) 2019/942 (COM(2023)0147 – C9/2023 – 2023/0076(COD))

Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas

Pranešėja: Maria da Graça Carvalho

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto projekto pakeitimai

Parlamento pakeitimai, išdėstomi dviejuose stulpeliuose

Išbrauktos teksto dalys žymimos *pusjuodžiu kursyvu* kairiajame stulpelyje. Pakeitimai žymimi *pusjuodžiu kursyvu* abiejuose stulpeliuose. Naujas tekstas žymimas *pusjuodžiu kursyvu* dešiniajame stulpelyje.

Kiekvieno pakeitimo antraštės pirmoje ir antroje eilutėse nurodoma atitinkama svarstomo teisės akto projekto dalis. Jei pakeitimas susijęs su esamu teisės aktu, kurį siekiama pakeisti teisės akto projektu, antraštėje pridedamos trečia ir ketvirta eilutės, kuriose atitinkamai nurodomas esamas teisės aktas ir keičiama šio teisės akto dalis.

Parlamento pakeitimai, pateikiami konsoliduoto teksto forma

Naujos teksto dalys žymimos *pusjuodžiu kursyvu*. Išbrauktos teksto dalys nurodomos simboliu „■“ arba perbraukiamos. Pakeistos teksto dalys nurodomos naują tekstą pažymint *pusjuodžiu kursyvu*, o ankstesnį nereikalingą tekstą išbraukiant arba perbraukiant. Nežymimi tik grynai techninio pobūdžio pakeitimai, kuriuos daro tarnybos, siekdamos parengti galutinį tekstą.

TURINYS

	Psl.
EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS	5
AIŠKINAMOJI DALIS	56
PRIEDAS. SUBJEKTŲ AR ASMENŲ, IŠ KURIŲ PRANEŠĖJAS GAVO INFORMACIJOS, SĄRAŠAS	58
EKONOMIKOS IR PINIGŲ POLITIKOS KOMITETO NUOMONĖ	59
BIUDŽETO KOMITETO LAIŠKAS.....	76
ATSAKINGO KOMITETO PROCEDŪRA	80
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE	81

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo, siekiant pagerinti Sąjungos apsaugą nuo manipuliavimo rinka didmeninėje energijos rinkoje, iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) 2019/942 (COM(2023)0147 – C9-0050/2023 – 2023/0076(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2023)0147),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 194 straipsnio 2 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0050/2023),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į 2023 m. birželio 14 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
 - pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomonę,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto laišką,
 - atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą (A9-0261/2023),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

¹ OL C 293, 2023 8 18, p. 138.

Pakeitimas 1

EUROPOS PARLAMENTO PAKEITIMAI*

Komisijos pasiūlymas

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo, siekiant pagerinti Sąjungos apsaugą nuo manipuliavimo rinka didmeninėje energijos rinkoje, iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) 2019/942

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 194 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) atvirai ir sąžiningai konkurencijai elektros energijos ir dujų vidaus rinkose ir vienodoms sąlygoms rinkos dalyviams užtikrinti reikalingos vientisos ir skaidrios didmeninės energijos rinkos. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1227/2011 nustatoma išsami sistema (REMIT) šiam tikslui pasiekti. Siekiant didinti visuomenės pasitikėjimą veikiančiomis energijos rinkomis ir užtikrinti veiksmingą Sąjungos apsaugą nuo ***piktnaudžiavimo*** rinka, Reglamentą (ES) Nr. 1227/2011 reikėtų iš dalies pakeisti, kad būtų

* Pakeitimai: naujos arba iš dalies pakeistos teksto dalys žymimos pusjuodžiu kursyvu; išbrauktas tekstas nurodomas simboliu ■.

galima toliau didinti *skaidrumą* ir stiprinti **█** stebėsenos pajėgumus, *tokiu būdu prisidedant prie energijos kainų stabilumo ir vartotojų apsaugos*, taip pat siekiant užtikrinti veiksmingesnį galimo tarpvalstybinio piktnaudžiavimo rinka atvejų tyrimą ir vykdymo užtikrinimą kartu pašalinant dabartinėje sistemoje nustatytus trūkumus;

- (2) finansinės priemonės, įskaitant energetikos išvestines finansines priemones, kuriomis prekiaujama energijos rinkose, tampa vis svarbesnės. Dėl vis didėjančio finansų rinkų ir didmeninių energijos rinkų tarpusavio ryšio Reglamentą (ES) Nr. 1227/2011 reikėtų geriau suderinti su finansų rinkos teisės aktais, pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 596/2014¹, be kita ko, kiek tai susiję su manipuliavimo rinka ir viešai neatskleistos informacijos apibrėžtimis. Konkrečiau, Reglamente (ES) Nr. 1227/2011 pateikta manipuliavimo rinka apibrėžtis turėtų būti šiek tiek patikslinta, kad joje atsispindėtų Reglamento (ES) Nr. 596/2014 12 straipsnis. Tuo tikslu Reglamente (ES) Nr. 1227/2011 pateiktą manipuliavimo rinka apibrėžtį reikėtų patikslinti taip, kad ji apimtų ne tik sandorio sudarymą arba pavedimo prekiauti pateikimą, bet ir kitą elgesį, susijusį su didmeniniais energetikos produktais, dėl kurio: i) siunčiami arba gali būti siunčiami netikri ar klaidinantys signalai dėl didmeninių energetikos produktų pasiūlos, paklausos ar kainos; ii) asmuo ar kartu veikiantys asmenys užsitikrina arba gali užsitikrinti vieno ar kelių didmeninių energetikos produktų dirbtinio dydžio kainą arba iii) pasinaudojama fiktyvia priemone ar imamasi bet kurios kitos formos apgaulės ar gudrybės, siunčiami arba gali būti siunčiami netikri ar klaidinantys signalai dėl didmeninių energetikos produktų pasiūlos, paklausos ar kainos;
- (3) viešai neatskleistos informacijos apibrėžtis taip pat turėtų būti patikslinta atsižvelgiant į Reglamentą (ES) Nr. 596/2014. Visų pirma tuo atveju, kai viešai neatskleista informacija yra susijusi su procesu, kuris vyksta keliais etapais, kiekvienas šio proceso etapas, taip pat visas procesas galėtų būti laikomi viešai neatskleista informacija. Užsitęsusio proceso tarpinis etapas gali būti susiklosčiusių aplinkybių visuma ar esamas įvykis, arba jei yra reali tikimybė, kad tos aplinkybės susiklostys ar įvykis įvyks, remiantis bendru atitinkamu laiku esančių veiksnių vertinimu. Tačiau tos sąvokos nereikėtų aiškinti kaip reiškiančios, kad

¹ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 596/2014 dėl piktnaudžiavimo rinka (Piktnaudžiavimo rinka reglamentas) ir kuriuo panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/6/EB ir Komisijos direktyvos 2003/124/EB, 2003/125/EB ir 2004/72/EB (OL L 173, 2014 6 12, p. 1).

būtina atsižvelgti į tų aplinkybių visumos arba įvykio poveikio atitinkamų *didmeninės energetikos produktų* kainoms mastą. Tarpinis etapas turėtų būti laikomas viešai neatskleista informacija, jeigu jis pats atitinka viešai neatskleistai informacijai šiame reglamente nustatytus kriterijus; ***Komisija turėtų turėti galimybę deleguotaisiais aktais išsamiau nustatyti viešai neatskleistos informacijos apibrėžtį. Agentūra turėtų turėti kontaktinį punktą, į kurį galėtų kreiptis rinkos dalyviai, norintys išsiaiškinti, ar konkreti informacija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1227/2011 ir juo remiantis priimtus atitinkamus deleguotuosius aktus būtų laikoma viešai neatskleista informacija;***

- (4) šiuo reglamentu nedaromas poveikis reglamentams (ES) Nr. 596/2014, Nr. 600/2014 ir Nr. 648/2012 ir Direktyvai (ES) 2014/65, taip pat Europos konkurencijos teisės taikymo praktikai, kuri patenka į šio reglamento taikymo sritį;
- (5) nacionalinių reguliavimo institucijų ir nacionalinių kompetentingų finansų institucijų dalijimasis informacija tarpusavyje yra pagrindinis bendradarbiavimo ir galimų pažeidimų didmeninėse energijos rinkose ir finansų rinkose nustatymo aspektas. Atsižvelgiant į nacionaliniu lygmeniu vykdomą keitimąsi informacija tarp kompetentingų institucijų pagal Reglamentą (ES) Nr. 596/2014, nacionalinės reguliavimo institucijos gaunama informacija turėtų dalytis su nacionalinėmis finansų ir kompetentingomis institucijomis;
- (6) kai informacija nėra arba jau nebėra neskelbtina komerciniu arba saugumo požiūriu, Europos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (toliau – Agentūra) turėtų galėti pateikti ją ***prieinamu formatu*** rinkos dalyviams ir platesnei visuomenei siekiant prisidėti prie žinių apie rinką gausinimo. Tai turėtų apimti ***Agentūros*** galimybę skelbti informaciją apie organizuotas rinkas, viešai neatskleistos informacijos skelbimo platformas, registruotuosius pranešimų teikimo subjektus pagal taikytiną duomenų apsaugos ***teisę*** ir atsižvelgiant į didmeninių energijos rinkų skaidrumo didinimo interesą, jeigu tokia informacija neiškraipo konkurencijos šiose energijos rinkose;
- (6a) ***jeigu informacija nėra arba jau nebėra neskelbtina komerciniu požiūriu, Agentūra turėtų turėti galimybę leisti mokslo tikslais naudotis savo prekybos duomenų baze, kurios informacija nėra neskelbtina komerciniu požiūriu, laikantis konfidencialumo reikalavimų, siekiant prisidėti prie žinių apie rinką gausinimo. Tai padės padidinti pasitikėjimą rinka ir paskatins plėtoti žinias apie didmeninių energijos rinkų veikimą. Agentūra turėtų nustatyti ir viešai paskelbti taisykles, pagal kurias informacija bus***

pateikiama moksliniais ir skaidrumo tikslais sąžiningu ir skaidriu būdu;

- (6b) *rinkos dalyviu, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 2 straipsnio 7 punkte, turėtų būti laikomas bet kuris asmuo, įskaitant perdavimo sistemos operatorių, skirstymo sistemos operatorių, laikymo sistemos operatorių ir SGD sistemos operatorių, sudarantis sandorius vienoje ar daugiau didmeninių energijos rinkų. Tačiau, kai skirstymo sistemos operatorius, laikymo sistemos operatorius ar SGD sistemos operatorius nesudaro sandorių dėl didmeninių energetikos produktų, jam turėtų būti išimtinai taikomos atitinkamos informacijos skelbimo ir atskleidimo pareigos pagal Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 4 straipsnį ir 8 straipsnio 5 dalį;*
- (6c) *rinkos dalyviai turėtų perduoti Agentūrai duomenis, susijusius su elektros energijos ar gamtinių dujų tiekimo sutartimis ir išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, susijusiomis su elektros energija ir gamtinėmis dujomis, dėl kurių Sąjungoje gali būti vykdomas faktinis fizinis pristatymas;*
- (7) organizuotoms rinkoms, kuriose vykdoma veikla, susijusi su prekyba didmeniniais energijos produktais, kurie yra finansinės priemonės pagal Direktyvos (ES) 2014/65 4 straipsnio 1 ir 15 punktus, tinkamai išduodami veiklos leidimai pagal minėtos direktyvos reikalavimus;
- (8) prekybos technologijų naudojimas pastarąjį dešimtmetį gerokai ištobulėjo ir jos vis dažniau naudojamos didmeninėse energijos rinkose. Daug rinkos dalyvių naudoja algoritminę prekybą ir didelio dažnumo algoritminius metodus, į kuriuos žmogus beveik arba apskritai nesikiša. Dėl šios praktikos kylanti rizika turėtų būti mažinama pagal Reglamentą (ES) Nr. 1227/2011;
- (9) pareigų teikti ataskaitas laikymasis pagal Reglamentą (ES) Nr. 1227/2011 ir Agentūros gaunamų duomenų kokybė yra svarbiausi aspektai siekiant užtikrinti veiksmingą galimų pažeidimų, trukdančių siekti Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 tikslo, stebėseną ir nustatymą. Prekybos duomenų kokybės, formato, patikimumo ir kainos nenuoseklumai daro neigiamą poveikį skaidrumui, vartotojų apsaugai ir rinkos efektyvumui. Labai svarbu, kad Agentūra gautų tikslią ir išsamią informaciją, kuri sudarytų jai sąlygas veiksmingai vykdyti savo užduotis ir funkcijas. ***O Agentūra turėtų prisidėti prie bendros Sąjungos energetikos duomenų strategijos kūrimo;***
- (10) siekiant gerinti Agentūros vykdomą rinkos stebėseną ir užtikrinti išsamesnių duomenų rinkimą, dabartinę ataskaitų teikimo tvarką reikia patobulinti. Renkami duomenys turėtų būti

išplėsti, kad būtų pašalintos duomenų rinkimo spragos ir įtrauktos susietos rinkos, naujos balansavimo rinkos, balansavimo rinkų sutartys, ***tiesiogiai ir netiesiogiai paskirstytas perdavimo pajėgumas*** ir produktai, kurie gali būti pristatyti Sąjungoje. Reikėtų reikalauti, kad organizuotos rinkos Agentūrai pateiktų išsamų pavedimų knygos duomenų rinkinį. ■

- (11) viešai neatskleistos informacijos skelbimo platformos (VNISP) turėtų atlikti svarbų vaidmenį siekiant veiksmingai ir laiku paskelbti viešai neatskleistą informaciją. Viešai neatskleistą informaciją ***rinkos dalyviai*** turėtų ***privalėti*** atskleisti per VNISP, kad su ja būtų galima lengvai susipažinti ir siekiant didinti skaidrumą. ***Rinkos dalyviai gali tik papildomai naudotis kitais kanalais, įskaitant rinkos dalyvių interneto svetaines, kad atskleistų viešai neatskleistą informaciją, jei užtikrinamos vienodos laiko terminų ir prieinamumo sąlygos.*** Siekiant užtikrinti pasitikėjimą VNISP, joms turėtų būti taikoma leidimų išdavimo ir registracijos tvarka, ***o Agentūros turimi VNISP priežiūros įgaliojimai turėtų būti išplėsti, kad apimtų įgaliojimus skirti vienkartinės ir periodinės baudas ir skelbti viešus pranešimus. Tačiau rinkos dalyviai neturėtų būti laikomi teisiškai ar kitaip atsakingais už pareigą atskleisti viešai neatskleistą informaciją laikinų techninių nesklandumų tinkamai registruotose ir įgaliotose VNISP atveju ar už VNISP padarytas paskelbimo klaidas, jeigu ta informacija buvo perduota VNISP laiku ir reikiama forma;***
- (12) siekiant paprasčiau ir veiksmingiau teikti duomenis Agentūrai, informacija turėtų būti teikiama per registruotuosius pranešimų teikimo subjektus (RPTS), kurių naudojimui leidimą turėtų išduoti agentūra. RPTS visada turėtų atitikti leidimo išdavimo sąlygas ir duomenų apsaugos teisės aktus. Agentūra taip pat turėtų sukurti visų Sąjungos RPTS registrą. ***Agentūra turėtų turėti įgaliojimus tam tikrais atvejais panaikinti tokį leidimą. Agentūros turimi RPTS priežiūros įgaliojimai turėtų būti išplėsti, kad apimtų įgaliojimus skirti periodinės ir kitas baudas ir skelbti viešus pranešimus;***
- (13) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas stebėsenai, kuri padėtų nustatyti galimus prekybos, pagrįstos viešai neatskleista informacija ir surinktos informacijos duomenų kokybę, atvejus, viešai neatskleistos informacijos rinkimas turi būti suderintas su dabartiniais prekybos duomenų teikimo procesais;
- (13a) rinkos dalyviams nustatytos pareigos teikti informaciją našta turėtų būti kuo labiau sumažinta reikalaujamą informaciją ar jos dalis, kai įmanoma, renkant iš esamų šaltinių;***

- (14) profesionaliai sandorius organizuojantys ir vykdančios asmenys privalo pranešti apie įtartinus sandorius, kuriais pažeidžiamos prekybą pasinaudojant viešai neatskleista informacija ir manipuliavimą rinka reglamentuojančios nuostatos. Siekiant padidinti galimybes skirti sankcijas už tokius pažeidimus, profesionaliai sandorius organizuojantys asmenys taip pat turėtų būti įpareigoti pranešti apie įtartinus pavidimus ir galimus pareigos skelbti viešai neatskleistą informaciją pažeidimus. Tiesioginės elektroninės prieigos paslaugų teikėjai, **jei jie neteikia susitarimo paslaugų trečiosioms šalims**, ir bendros pavidimų knygos tvarkytojai **neturėtų** būti laikomi profesionaliai sandorius organizuojančiais asmenimis;
- (15) Komisijos reglamente (ES) 2015/1222, kuriuo nustatomos pralaidumo paskirstymo ir perkrovos valdymo gairės, numatyta trečiosios šalies galimybė dalyvauti elektros energijos sektoriuje taikant Sąjungos bendrą kitos paros ir einamosios paros prekybos rinkų susiejimo mechanizmą. Kadangi rinkos susiejimo operatorius taiko tam tikrą algoritmą, kad optimaliai suderintų pirkimo ir pardavimo pavidimus, prekybos pavidimai gali būti pateikti trečiojoje valstybėje, dalyvaujančioje Sąjungos bendrame kitos paros ir einamosios paros prekybos rinkų susiejimo mechanizme, tačiau sudaryta elektros energijos tiekimo sutartis bus vykdoma pristatant Sąjungoje. Tokių prekybos pavidimų pateikimas trečiojoje valstybėje, dalyvaujančioje Sąjungos bendrame kitos paros ir einamosios paros prekybos rinkų susiejimo mechanizme, kai dėl jų gali būti pristatoma Sąjungoje, turėtų būti įtrauktas į didmeninio energijos produkto apibrėžtį pagal šį reglamentą;
- (16) siekdama gauti tikslų, objektyvų ir patikimą Sąjungai pristatomų SGD kainos įvertinimą, Agentūra turėtų rinkti visus atitinkamus SGD rinkos duomenis, kurie yra būtini kasdieniam SGD kainos įvertinimui **ir indeksui** nustatyti. Šis kainos įvertinimas **ir indeksas** turėtų būti **nustatomi** remiantis visais sandoriais, susijusiais su **atitinkamomis į Sąjungą** pristatomomis SGD. **Agentūrai** turėtų būti suteikti įgaliojimai rinkti šiuos rinkos duomenis iš visų dalyvių, dalyvaujančių pristatant SGD į Sąjungą. Visi tokie dalyviai turėtų būti įpareigoti teikti savo SGD rinkos duomenų **įrašą Agentūrai**. SGD kainos įvertinimas ir **█ indeksas**, kai bus nustatyti, taip pat galėtų tapti referencine norma išvestinių finansinių priemonių sutartims, kuriomis naudojamosi siekiant apsidrausti nuo SGD kainos arba SGD kainos ir kitų dujų kainų skirtumo pokyčių rizikos. **Agentūra turėtų kuo labiau sumažinti SGD rinkos dalyviams tenkančią našą optimizuodama atitinkamų duomenų rinkimo procesą, naudodama esamus šaltinius ir pagal Reglamentą (ES) Nr. 1227/2011 nustatytus**

ataskaitų teikimo mechanizmus. Jei Agentūra nustato, kad SGD rinkos dalyvis nepateikė reikalaujamos informacijos, ji turėtų galėti skirti periodines ar kitokias baudas;

- (17) užduočių ir atsakomybės perdavimas gali būti veiksminga priemonė, siekiant sumažinti užduočių dubliavimą, skatinti bendradarbiavimą ir mažinti rinkos dalyviams tenkančią naštą. Todėl tokio perdavimo atveju turėtų būti numatytas aiškus teisinis pagrindas. ***Jei tai nesudaro pernelyg didelės administracinės naštos rinkos dalyviams***, nacionalinės reguliavimo institucijos taip pat turėtų turėti galimybę perduoti užduotis ir atsakomybę kitai nacionalinei reguliavimo institucijai ***arba Agentūrai, gavusios išankstinę institucijos, kuriai perduodama, sutikimą***. Turėtų būti įmanoma nustatyti konkrečias sąlygas ir perdavimo mastą apriboti tik tomis užduotimis, kurios yra būtinos veiksmingai tarpvalstybinių rinkos dalyvių arba grupių priežiūrai vykdyti. Perdavimas turėtų būti grindžiamas principu, kad kompetencija suteikiama institucijai, kuri turi geriausias galimybes imtis veiksmų atitinkamu klausimu;
- (17a) ***siekiant padidinti nacionalinių reguliavimo institucijų veiksmingumą ir atkurti visuomenės pasitikėjimą institucijomis, nacionalinių reguliavimo institucijų ir Agentūros pareigų vykdymo taisyklėmis turi būti užtikrinta, kad būtų, kiek įmanoma, išvengta interesų konfliktų, ypač susijusių su tam tikrų pareigų vykdymu;***
- (18) būtina vienoda ir griežtesnė sistema, kuria būtų užkirstas kelias manipuliavimui rinka ir kitiems Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 pažeidimams valstybėse narėse. Baudos už minėto reglamento pažeidimus turėtų būti proporcingos, veiksmingos ir atgrasančios, taip pat atitikti pažeidimų rūšį, kartu turi būti atsižvelgiama į *ne bis in idem* principą. ***Be to, valstybės narės gali, inter alia, numatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias baudžiamąsias sankcijas, atsižvelgdamos į tai, kad jos yra veiksminga priemonė finansų sektoriuje***. Administracinės ***sankcijos***, baudos ir priežiūros priemonės yra papildomos veiksmingos vykdymo užtikrinimo tvarkos dalys. Suderintai didmeninės energijos rinkos priežiūrai reikalingas nuoseklus nacionalinių reguliavimo institucijų požiūris, ***o šioms institucijoms turėtų būti suteikti atitinkami finansiniai, žmogiškieji ir techniniai ištekliai, kad jos galėtų tinkamai atlikti savo užduotis;***
- (19) iki šiol už priežiūrą ir vykdymo užtikrinimo veiksmus pagal Reglamentą (ES) Nr. 1227/2011 buvo atsakingos valstybės narės. Piktnaudžiavimas rinka vis dažniau įgauna tarpvalstybinį pobūdį ir jo poveikis dažnai apima kelias valstybes nares. Tarpvalstybinio piktnaudžiavimo

rinka atveju vykdymo užtikrinimo veiksmų gali būti sudėtinga imtis dėl jurisdikcinių klausimų, susijusių su nacionalinės reguliavimo institucijos, kuri galėtų geriausiai atlikti atitinkamą tyrimą, nustatymu;

- (20) piktnaudžiavimo rinka bylos, apimančios įvairius tarpvalstybinius elementus ir rinkos dalyvius, įsisteigusius už Sąjungos ribų, vykdymo užtikrinimo požiūriu yra ypač sudėtingos. Dabartinė priežiūros sistema nėra tinkama pageidaujama rinkos integracijos lygiui užtikrinti. Būtina spręsti problemą, susijusią su tuo, kad nėra mechanizmo, kuriuo būtų užtikrinami geriausi įmanomi priežiūros sprendimai tarpvalstybinėse bylose, kuriose bendriems nacionalinių reguliavimo institucijų ir Agentūros veiksams vykdyti dabar reikalingi sudėtingi susitarimai, o priežiūros tvarka labai skiriasi. ■ Reikia sukurti veiksmingą ir efektyvią *tos* rūšies piktnaudžiavimo rinka bylų priežiūros ir tyrimo tvarką, kurios valstybės narės negali nustatyti veikdamos pavieniui, nes jai būdingi Sąjungos lygmens aspektai, *o ypač tais atvejais, kuriais nacionalinės reguliavimo institucijos dar nėra atlikusios veiksmų*;
- (21) šio reglamento pažeidimų, pasižyminčių tarpvalstybiniu pobūdžiu, tyrimas turėtų būti atliekamas Sąjungos lygmeniu taikant bendrą procesą. Atsižvelgiant į tarpvalstybinių bylų sudėtingumą ir poreikį užtikrinti pakankamus išteklius tokioms byloms tirti, būtinas Agentūros dalyvavimas, visų pirma labiau integruotoje energijos rinkoje. Nuo Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 įsigaliojimo Agentūra sukaupe daug patirties, susijusios su stebėseną ir atitinkamų duomenų apie didmenines energijos rinkas Sąjungoje rinkimu, siekiant užtikrinti šių rinkų vientisumą ir skaidrumą. Remiantis šia patirtimi, Agentūrai turėtų būti suteikti įgaliojimai atlikti tyrimus, kuriais būtų siekiama kovoti su Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 nuostatų pažeidimais, *be kita ko, paskirdama nepriklausomą tyrimo pareigūną Agentūroje, turintį įgaliojimus atlikti patikrinimus vietoje, prašyti pateikti informaciją ir rengti apklausas*. Agentūra tokius tyrimus turėtų atlikti bendradarbiaudama su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir siekdama paremti bei papildyti jų vykdymo užtikrinimo veiklą. Lygiai taip pat, atsižvelgiant į Agentūros atliekamą tyrimą, atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos prireikus turėtų bendradarbiauti tarpusavyje ir padėti Agentūrai;
- (21a) *kad galėtų vykdyti jai priskirtas naujas pareigas, visų pirma susijusias su didesniais tyrimų ir sankcijų skyrimo įgaliojimais tarpvalstybinėse bylose, Agentūra turėtų turėti pakankamai darbuotojų ir galimybę prireikus samdyti papildomų darbuotojų*;

- (22) Agentūrai turėtų būti suteikti įgaliojimai vykdyti tyrimus atliekant patikrinimus vietoje ir reikalauti, kad asmenys, dėl kurių atliekamas tyrimas, pateiktą informaciją, visų pirma tais atvejais, kai įtariami Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 pažeidimai turi aiškų tarpvalstybinį aspektą. Atlikdama patikrinimus vietoje ir prašydama asmenų, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, pateikti informaciją, Agentūra turėtų glaudžiai ir aktyviai bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, kurios savo ruožtu turėtų visapusiškai padėti Agentūrai, įskaitant atvejus, kai asmuo atsisako būti tikrinamas arba atsisako pateikti prašomą informaciją. Svarbu, kad būtų visapusiškai paisoma procedūrinių garantijų, *taikomų asmenims*, kurių atžvilgiu Agentūra atlieka tyrimą, ir šių asmenų pagrindinių teisių. Asmenų, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, pateiktos informacijos konfidencialumas turėtų būti apsaugotas ir informacija turėtų būti keičiamasi pagal taikytinas Sąjungos duomenų apsaugos taisykles;
- (23) kadangi šio reglamento tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, o tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 pakeitimai

Reglamentas (ES) Nr. 1227/2011 iš dalies keičiamas taip:

1) 1 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

„2. Šis reglamentas taikomas prekybai didmeniniais energetikos produktais. Šiuo reglamentu nedaromas poveikis *reglamentų (ES) 596/2014*, (ES) 600/2014 ir **■** (ES) Nr. 648/2014 *ir Direktyvos (ES) 2014/65* taikymui veiklai, susijusiai su finansinėmis priemonėmis, apibrėžtomis Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 15 punkte, taip pat Europos konkurencijos teisės taikymui praktikai, kuri patenka į šio reglamento taikymo sritį.“;

b) 1 straipsnio 3 dalis papildoma antra pastraipa:

„Agentūra, nacionalinės reguliavimo institucijos, EVPRI ir valstybių narių kompetentingos finansų institucijos **■** reguliariai, ne rečiau kaip kas ketvirtį, keičiasi atitinkama informacija ir duomenimis apie galimus **■** Reglamento (ES) Nr. 596/2014 pažeidimus, susijusius su didmeniniais energetikos produktais, kuriems taikomas šis reglamentas.“;

ba) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. *Agentūros administracinė valdyba užtikrina, kad Agentūra jai šiuo reglamentu pavestas užduotis vykdytų pagal šį reglamentą ir Reglamentą (EB) Nr. 713/2009 ir kad Agentūra turėtų pakankamai darbuotojų ir prireikus galėtų samdyti papildomų darbuotojų, kad galėtų vykdyti jai pavestas naujas pareigas.*“;

2) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) **1 punkto antroje pastraipoje įterpiamas šis papunktis:**

„ca) *rinkos dalyvio* arba kitų *rinkos dalyvio* vardu veikiančių asmenų *rinkos dalyvio vardu prekiaujančiam paslaugų teikėjui perduota ir su* vykdomais *rinkos dalyvio* teikiamais pavedimais prekiauti didmeniniais energetikos

produktais **susijusi** informacija, kuri yra tikslaus pobūdžio **ir** tiesiogiai ar netiesiogiai susijusi su vienu ar daugiau didmeninių energetikos produktų.“;

b) trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Informacija laikoma tikslaus pobūdžio, jeigu joje nurodomos aplinkybės, kurios egzistuoja arba pagrindai gali atsirasti, arba įvykis, kuris įvyko arba pagrindai gali įvykti, ir jeigu ji pakankamai konkreti, kad galima būtų padaryti išvadą dėl galimo tų aplinkybių ar įvykio poveikio didmeninių energetikos produktų kainoms. Informacija gali būti laikoma tikslaus pobūdžio, jei ji susijusi su ilgesnį laikotarpį vykstančiu procesu, kai siekiama, kad susiklostytų tam tikros aplinkybės ar įvyktų tam tikras įvykis, arba kai susiklosto tam tikros aplinkybės ar įvyksta tam tikras įvykis, įskaitant ateityje susiklostysiančias aplinkybes arba įvyksiančius įvykius, taip pat jei ji susijusi su to proceso tarpiniais etapais, susijusiais su tuo, kad tos aplinkybės susiklostytų arba įvykis įvyktų.

Pats ilgesnį laikotarpį vykstančio proceso tarpinis etapas gali būti laikomas viešai neatskleista informacija, jeigu jis atitinka šiame **punkte** nurodytus viešai neatskleistos informacijos kriterijus.

Šio punkto tikslais informacija, kuri, jei būtų paskelbta viešai, tikriausiai turėtų reikšmingą poveikį ■ didmeninių energetikos produktų kainoms – informacija, kuria sumanus **rinkos dalyvis** greičiausiai pasinaudotų priimdamas ■ sprendimą (-us) **sudaryti sandorį dėl didmeninio energetikos produkto ar pateikti pavedimą prekiauti didmeniniu energetikos produktu.**

Šio punkto tikslais informacija, kuri gali daryti poveikį didmeninio energetikos produkto paklausai, pasiūlai arba kainoms ar didmeninio energetikos produkto paklausos, pasiūlos arba kainos lūkesčiams, laikoma tiesiogiai ar netiesiogiai susijusi su didmeniniu energetikos produktu;“;

c) 2 punkto a papunktis pakeičiamas taip:

2) manipuliavimas rinka:

a) sandorio sudarymas **arba** pavedimo prekiauti pateikimas, **modifikavimas ar atsiėmimas** ar kitas veiksmas, susijęs su didmeniniais energetikos produktais **arba atitinkama infrastruktūra**, dėl kurio:

- i) siunčiami arba gali būti siunčiami netikri ar klaidinantys signalai dėl didmeninių energetikos produktų pasiūlos, paklausos ar kainos;
 - ii) asmuo ar kartu veikiantys asmenys užsitikrina arba gali užsitikrinti vieno ar kelių didmeninių energetikos produktų dirbtinio dydžio kainą, nebent sandorį sudaręs ar nurodęs prekiauti asmuo įrodo, kad jo veiksmų motyvai teisėti ir kad tas sandoris ar pavedimas prekiauti atitinka priimtą rinkos praktiką atitinkamoje didmeninėje energijos rinkoje; arba
 - iii) pasinaudojama fiktyvia priemone ar imamasi bet kurios kitos formos apgaulės ar gudrybės ir dėl to siunčiami arba gali būti siunčiami netikri ar klaidinantys signalai dėl didmeninių energetikos produktų pasiūlos, paklausos ar kainos;
arba
- d) 2 punkto b papunkčio pabaigoje įrašomas žodis „arba“ ir pridamas šis c papunktis:
- „c) melagingos ar klaidinančios informacijos skleidimas arba melagingų ar klaidinančių duomenų teikimas, susijęs su lyginamuoju indeksu, kai asmuo, kuris paskleidė informaciją ar pateikė duomenis, žinojo arba turėjo žinoti, kad jie melagingi ar klaidinantys, arba kitas veiksmas, kuriuo siekiama manipuliuoti apskaičiuojant lyginamąjį indeksą.“;
- e) 2 punktas pabaigoje papildomas šia pastraipa:
- „Manipuliavimas rinka gali reikšti ■ juridinio asmens *arba*, pagal ■ Sąjungos ar nacionalinę teisę, *fizinio asmens*, *kuris* dalyvauja priimant sprendimą vykdyti veiklą atitinkamo juridinio asmens sąskaita, elgesį;“;
- f) 4 punkto a papunktis pakeičiamas taip:
- „4) didmeniniai energetikos produktai – toliau nurodytos sutartys ir išvestinės finansinės priemonės, nepriklausomai nuo to, kur ir kaip jomis prekiaujama:
 - a) elektros energijos arba gamtinių dujų, *įskaitant SGD*, tiekimo sutartys, kai pristatoma Sąjungoje, arba elektros energijos ar gamtinių dujų tiekimo sutartys, kurios gali nulemti pristatymą Sąjungoje, *sudaromos taikant bendro kitos paros ir einamosios paros prekybos rinkų*

susiejimo mechanizmą;

aa) sutartys ir išvestinės finansinės priemonės, susijusios su elektros energijos kaupimu ir gamtinių dujų laikymu Sąjungoje;“;

fa) 4 punkto b papunktis pakeičiamas taip:

„b) su elektros energija ar gamtinėmis dujomis, pagaminamomis, parduodamomis ar pristatomomis Sąjungoje, susijusios išvestinės finansinės priemonės arba išvestinės finansinės priemonės, susijusios su elektros energija arba gamtinėmis dujomis, kurios gali būti pristatomos Sąjungoje, sudaromos taikant bendro kitos paros ir einamosios paros prekybos rinkų susiejimo mechanizmą;“;

g) 7 punktas pakeičiamas taip:

„7) rinkos dalyvis – bet kuris asmuo, įskaitant perdavimo sistemų operatorius, skirstymo sistemos operatorius, laikymo sistemų operatorius ir SGD sistemų operatorius, sudarantis sandorius, įskaitant pavedimų prekiauti pateikimą, vienoje ar daugiau didmeninių energijos rinkų;“;

h) įterpiamas naujas 8a punktas:

„8a) profesionaliai sandorius organizuojantis ar vykdomas asmuo – asmuo, profesionaliai dalyvaujantis priimančias ir perduodančias dėl didmeninių energetikos produktų arba vykdančias didmeninių energetikos produktų sandorius;“;

i) pridedamas naujas 10a punktas:

„10a) Agentūra (ACER) – Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra;“;

j) įterpiami šie punktai:

*„16) registruotasis pranešimų teikimo subjektas (RPTS) – pagal šį reglamentą registruotas asmuo, kuris **savo arba** rinkos dalyvių vardu Agentūrai **teikia toliau nurodytus duomenis arba** teikia sandorių duomenų, įskaitant pavedimus prekiauti, ir pagrindinių duomenų, **kaip apibrėžta Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 1348/2014 2 straipsnio antros pastraipos 1 punkte**, teikimo paslaugą;*

17) viešai neatskleistos informacijos skelbimo platforma (VNISP) – pagal šį

reglamentą registruotas asmuo, teikiantis viešai neatskleistos informacijos atskleidimo ir pranešimų apie atskleistą tokią informaciją teikimo Agentūrai rinkos dalyvių vardu platformos valdymo paslaugą;

- 18) algoritminė prekyba – prekyba, **įskaitant didelio dažnio prekybą**, didmeniniais energetikos produktais, kai kompiuteriniu algoritmu automatiškai nustatomi atskiri pavedimų prekiauti parametrai, kaip antai ar inicijuoti pavedimą, pavedimo laikas, kaina arba mastas, kaip vykdyti gautą pavedimą, o žmogaus įsikišimas ribotas arba jo visai nėra ir neapima jokios sistemos, kuri naudojama tik pavedimams nukreipti į vieną ar daugiau organizuotų rinkų, pavedimams apdoroti, kai nenustatomi jokie prekybos parametrai, pavedimams patvirtinti ar įvykdytiems sandoriams apdoroti po prekybos;
- 19) tiesioginė elektroninė prieiga – susitarimas, pagal kurį organizuotos rinkos narys, dalyvis ar klientas leidžia kitam asmeniui pasinaudoti savo prekybos kodu, kad tas asmuo galėtų elektroniniu būdu perduoti pavedimus prekiauti, susijusius su didmeniniu energetikos produktu, tiesiogiai į organizuotą rinką, įskaitant susitarimus, pagal kuriuos asmuo naudojami nario, dalyvio ar kliento infrastruktūra arba kokia nors kita nario, dalyvio ar kliento prisijungimo sistema pavedimams prekiauti perduoti (tiesioginė rinkos prieiga), ir susitarimus, pagal kuriuos asmuo nesinaudoja tokia infrastruktūra (suteiktoji prieiga);
- 20) organizuota rinka (OMP) – energetikos birža, energetikos tarpininkas, energetikos pajėgumų platforma arba kita **sistema ar priemonė, kurioje įvairūs trečiųjų šalių interesai pirkti ar parduoti didmeninius energetikos produktus sąveikauja taip, kad gali būti sudarytas sandoris**;
- 20a) **pavedimų knyga – visa išsami informacija apie organizuotose rinkose vykdomus su didmeniniais energetikos produktais susijusius sandorius, įskaitant informaciją apie suderintus ir nesuderintus pavedimus, taip pat sistemos generuojamus pavedimus ir gyvavimo ciklo įvykius**;
- 21) SGD prekyba – **bet kokio sandorio sudarymas, įskaitant pavedimus prekiauti organizuotoje rinkoje, ar bet kokie kiti veiksmai, susiję su SGD pirkimu ar pardavimu**;

- a) kurių sąlygose nurodytas *fizinis* pristatymas Sąjungoje,
- b) pagal kuriuos *įvykdomas* pristatymas Sąjungoje arba
- c) pagal kuriuos viena sandorio šalis pakartotinai dujina SGD terminale Sąjungoje;

- 22) SGD rinkos duomenys – sandorių, *pavedimų prekiauti ir bet kokių kitų veiksmų, susijusių su SGD pirkimu ar pardavimu*, įrašai su atitinkama informacija, nurodyta ■ Įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 1348/2014;
- 23) SGD rinkos dalyvis – SGD prekyba užsiimantis *rinkos dalyvis, kuris yra* fizinis ar juridinis asmuo, nepaisant jo įsteigimo ar buveinės vietos;
- 24) SGD kainos įvertinimas – SGD prekybos paros referencinės kainos nustatymas pagal *Agentūros* parengtą metodiką;
- 25) ■ indeksas – *bet koks indeksas, kuris periodiškai ar reguliariai nustatomas taikant formulę vieno ar daugiau pagrindinių didmeninių energetikos produktų vertei arba remiantis jų verte, įskaitant apskaičiuotąsias kainas, ir pagal kurį nustatoma mokėtina suma, susijusi su didmeniniu energetikos produktu, su sutartimi, susieta su didmeniniu energetikos produktu, arba su didmeninio energetikos produkto verte.*“;

- 3) 3 straipsnio 1 dalis papildoma antra pastraipa:

Kai viešai neatskleista informacija pasinaudojama atšaukiant ar keičiant pavedimą, *nustatant pavedimų ryšius arba tarpusavio priklausomybę arba atliekant bet kurį kitą su sandorių sudarymu arba pavedimų teikimu susijusį veiksmą* dėl prekybos didmeniniu energetikos produktu, su kuriuo susijusi ši informacija, kai pavedimas buvo pateiktas prieš atitinkamam asmeniui sužinant viešai neatskleistą informaciją, tai taip pat laikoma prekyba vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija.“;

- 4) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

-a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„Viešai neatskleista informacija“;

- a) 1 dalis papildoma antra pastraipa:

„Rinkos dalyviai viešai neatskleistą informaciją atskleidžia per VNISP. VNISP

užtikrina, kad viešai neatskleista informacija būtų viešai skelbiama taip, kad būtų galima greitai gauti prieigą prie *tos informacijos*, be kita ko, naudojantis aiškia programų sąsaja, ir kad visuomenė galėtų visapusiškai, teisingai ir laiku įvertinti *ta* informaciją.“;

b) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Viešai neatskleistos informacijos, taip pat agreguota forma, skelbimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 714/2009 arba Reglamentą (EB) Nr. 715/2009 arba pagal gaires ir tinklo kodeksus, priimtus remiantis tais reglamentais, yra **■** iš tikrųjų **■** atskleidimas, bet nebūtinai *viešas* atskleidimas *laiku*, kaip tai suprantama šio straipsnio 1 dalyje.

4a. Agentūra įsteigia kontaktinį punktą rinkos dalyviams, norintiems išsiaiškinti, ar tam tikra informacija pagal šį reglamentą laikoma viešai neatskleista informacija.

Agentūra sukuria ir valdo platformą, kuri yra konkrečiam sektoriui skirtas elektroninės prieigos prie viešai neatskleistos informacijos, atskleistos pagal 1 dalį, punktas.“;

5) įterpiamas 4a straipsnis:

„4a straipsnis

VNISP veiklos leidimų išdavimas ir priežiūra

1. VNISP registruojamos Agentūroje. *Jos* vykdo veiklą *tik* po to, kai Agentūra įvertina, ar *jos* atitinka šio straipsnio reikalavimus, *ir po to, kai Agentūra joms* išduoda leidimą vykdyti veiklą. *VNISP* registras yra viešai prieinamas ir jame pateikiama informacija apie paslaugas, *kurioms teikti VNISP* yra išduotas leidimas. Agentūra reguliariai peržiūri, ar VNISP laikosi šio reglamento. Jei Agentūra panaikina registraciją pagal 5 dalį, apie tokį panaikinimą registre skelbiama penkerius metus nuo panaikinimo dienos.

1a. Laikoma, kad VNISP, kurioms pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 1348/2014 11 straipsnį suteiktas veiklos leidimas ir kurios yra įtrauktos į Agentūros sudaromą VNISP sąrašą ... [šio iš dalies keičiančio reglamento

įsigaliojimo data], atitinka šį straipsnį ir yra registruotos kaip VNISP, kol Agentūra pagal šį straipsnį priims sprendimą dėl tų VNISP veiklos leidimo.

2. **VNISP** turi tinkamą politiką ir priemones, kad pagrįstomis komercinėmis sąlygomis galėtų, kiek tai techniškai įmanoma, **nepagrįstai nedelsdama** paskelbti pagal 4 straipsnio 1 dalį reikalaujamą viešai neatskleistą informaciją kuo arčiau tikrojo laiko. Informacija visais tikslais turi būti prieinama nemokamai **ir lengvai, naudojantis interneto svetaine**. Per VNISP viešai neatskleista informacija skleidžiama veiksmingai ir nuosekliai **tokiu būdu, kuriuo užtikrinama sparti prieiga** prie jos, nieko nediskriminuojant ir tokiu formatu, kuris padėtų viešai neatskleistą informaciją sujungti su panašiais kitų šaltinių duomenimis.
3. Viešai neatskleista informacija, kuri **pagal** 2 dalį per VNISP skelbiama viešai, priklausomai nuo jos tipo, apima **■ bent ■** šiuos duomenis:
 - a) pranešimo ID ir įvykio statusą;
 - b) įvykio paskelbimo datą, laiką, **pradžią ir pabaigą**;
 - c) rinkos dalyvio **pavadinimą ir identifikavimo duomenis**;
 - d) atitinkamą prekybos arba balansavimo zoną;

da) informacijos tipą (pvz., neprieinamumas, prognozė, faktinis naudojimas) ir

db) kai taikytina:

 - i) neprieinamumo pobūdį ir įvykio tipą**;
 - ii) matavimo vienetą**;
 - iii) neprieinamus, prieinamus ir įrengtus arba techninius pajėgumus**;
 - iv) jei neprieinamas įrengtasis arba techninis pajėgumas – neprieinamumo priežastį**;
 - v) kuro rūšį**;
 - vi) paveiktą infrastruktūrą arba objektą ir jo identifikavimo kodą**.
4. VNISP naudoja ir prižiūri veiksmingas administracines priemones, skirtas interesų konfliktams su savo klientais išvengti. Visų pirma, jeigu VNISP taip pat yra rinkos operatorius ar rinkos dalyvis, ji tvarko visą surinktą viešai neatskleistą informaciją

nediskriminaciniu būdu ir naudoja bei prižiūri tinkamas skirtingų veiklos funkcijų atskyrimo priemones.

VNISP turi patikimus apsaugos mechanizmus, skirtus viešai neatskleistos informacijos perdavimo priemonių saugumui užtikrinti, duomenų sugadinimo ir neteisėtos prieigos pavojui sumažinti ir viešai neatskleistos informacijos nutekėjimui iki paskelbimo išvengti. VNISP turi pakankamai išteklių ir atsarginių kopijų saugojimo įrangą, kad ■ galėtų teikti ir užtikrinti savo paslaugas.

VNISP *drauge su rinkos dalyviais* taiko *mechanizmą, pagal kurį* galima greitai ir veiksmingai patikrinti pranešimų apie viešai neatskleistą informaciją išsamumą, nustatyti praleistus duomenis bei akivaizdžias klaidas ir pagal kurį *galima pareikalauti pateikti ištaisytą tokių pranešimų versiją*.

4a. Jei Agentūra nustato, kad VNISP pažeidė šio straipsnio 1–4 dalis, prieš panaikindama VNISP veiklos leidimą pagal šio straipsnio 5 dalį, ji imasi vienos ar daugiau 13dc straipsnyje numatytų priemonių.

5. Agentūra gali panaikinti VNISP *veiklos leidimą ir išbraukti jį iš registro*, jeigu VNISP:

- a) per 12 mėnesių nepasinaudoja veiklos leidimu, aiškiai atsisako veiklos leidimo arba per pastaruosius šešis mėnesius neteikė paslaugų;
- b) buvo įregistruota pateikus melagingą informaciją ar pasinaudojus kitomis neteisėtomis priemonėmis;
- c) nebeatitinka *šiam straipsnyje nustatytų reikalavimų leidimui gauti*;
- ca) *nenutraukė pažeidimo pagal 4a dalį*;
- d) sunkiai ar pakartotinai pažeidė šį reglamentą.

Tokio sprendimo atveju Agentūra nurodo teisę apskųsti sprendimą Agentūros apeliacinei tarybai ir prašyti, kad sprendimas būtų peržiūrėtas Teisingumo Teisme pagal Reglamento (ES) 2019/942 28 ir 29 straipsnius. Agentūra taip pat gali nustatyti įpareigojimus, kad sudarytų sąlygas stebėti, kaip laikomasi sprendimo.

Jei Agentūra panaikina VNISP išduotą veiklos leidimą pagal šią dalį, ji išbraukia tą VNISP iš registro.

Kai registracija panaikinama, *siekiant užtikrinti VNISP teiktų paslaugų tęstinumą*, atitinkama VNISP *informuoja visus atitinkamus rinkos dalyvius ir, pasikonsultavusi su jais*, užtikrina, kad ji būtų tvarkingai pakeista, įskaitant duomenų perdavimą kitoms VNISP ir duomenų srautų nukreipimą į kitas VNISP. *Agentūra nustato pagrįstą laikotarpį tokiam tvarkingam pakeitimui atlikti, atsižvelgdama į atitinkamus atitinkamos VNISP ypatumus.*

Agentūra apie sprendimą panaikinti VNISP *veiklos leidimą pagal pirmą pastraipą* nepagrįstai nedelsdama praneša valstybės narės, kurioje yra įsisteigusi VNISP, nacionalinei kompetentingai institucijai *ir apie tai informuoja rinkos dalyvius.*

6. Komisija, *laikydamosi 20 straipsnio, priima deleguotuosius aktus, kuriais papildomas šis reglamentas, nustatydamas:*

- a) priemones, kurias taikydama VNISP *turi* laikytis 2 dalyje nurodyto viešai neatskleistos informacijos skelbimo reikalavimo;
- b) viešai neatskleistos informacijos, *viešai skelbiamos pagal 2 ir 3 dalis*, turinį *ir susijusius išsamesnius duomenis*, kad būtų galima skelbti pagal šį straipsnį reikalaujamą informaciją;
- c) konkrečius organizacinius *4 ir 5 dalių* įgyvendinimo reikalavimus.

Pirmasis toks deleguotasis aktas priimamas ne vėliau kaip ... [šeši mėnesiai po šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos].“;

6) įterpiamas 5a straipsnis:

„5a straipsnis

Algoritminė prekyba

1. Algoritmine prekyba užsiimantis rinkos dalyvis taiko veiksmingas sistemas ir rizikos kontrolės priemones, kurios yra tinkamos jo vykdomai veiklai, siekdamas užtikrinti, kad jo prekybos sistemos būtų atsparios ir pakankamai pajėgios, joms būtų taikomi atitinkami prekybos apribojimai ir būtų išvengta klaidingų pavedimų prekiauti siuntimo ar kitokių sistemos klaidų, galinčių rinkoje sukelti arba padidinti sąmyšį. Rinkos dalyvis taip pat turi įsidiegti veiksmingas sistemas ir rizikos kontrolės priemones, skirtas užtikrinti, kad prekybos sistemos atitiktų šį reglamentą ir organizuotos rinkos, su kuria jis yra susietas, taisykles. Rinkos dalyvis taiko

veiksmingas veiklos tęstinumo priemonės, kad būtų šalinami visi jo prekybos sistemų trikdžiai, ir užtikrina, kad jo sistemos būtų visapusiškai išbandytos ir tinkamai prižiūrimos, kad atitiktų šioje dalyje nustatytus reikalavimus.

2. Rinkos dalyvis, vykdamas algoritminę prekybą valstybėje narėje, apie *ta* veiklą praneša *tos* valstybės narės, ***kurioje jis yra registruotas pagal 9 straipsnio 1 dalį***, nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir Agentūrai.

Valstybės narės, ***kurioje*** rinkos dalyvis ***yra registruotas pagal 9 straipsnio 1 dalį***, nacionalinė reguliavimo institucija gali reikalauti, kad rinkos dalyvis reguliariai ar *ad hoc* tvarka pateiktų taikomų algoritminės prekybos strategijų pobūdžio aprašą, informaciją apie prekybos sistemai taikomus prekybos kriterijus ar apribojimus, **█** pagrindines reikalavimų laikymosi ir rizikos kontrolės priemones, taikomas siekiant užtikrinti ***šio straipsnio*** 1 dalyje nustatytų ***reikalavimų*** laikymąsi, taip pat informaciją apie atliktus jo prekybos sistemų bandymus.

Rinkos dalyvis imasi priemonių su šioje dalyje nurodytais ***klausimais*** susijusiems įrašams išsaugoti ir užtikrina, kad tie įrašai būtų pakankami, kad nacionalinė reguliavimo institucija galėtų stebėti, kaip laikomasi šio reglamento.

3. Rinkos dalyvis, kuris suteikia tiesioginę elektroninę prieigą prie organizuotos rinkos, apie tai atitinkamai praneša valstybės narės, ***kurioje jis yra registruotas pagal 9 straipsnio 1 dalį***, kompetentingoms institucijoms ir Agentūrai.

█ Valstybės narės, ***kurioje rinkos dalyvis yra registruotas pagal 9 straipsnio 1 dalį***, nacionalinė reguliavimo institucija gali reikalauti, kad rinkos dalyvis reguliariai ar *ad hoc* tvarka pateiktų ***šio straipsnio*** 1 dalyje nurodytų sistemų ir ***rizikos*** kontrolės priemonių aprašą ir įrodymų, kad jos buvo taikomos.

Rinkos dalyvis imasi priemonių su šioje dalyje nurodytais klausimais susijusiems įrašams išsaugoti ir užtikrina, kad tie įrašai būtų pakankami, kad nacionalinė reguliavimo institucija galėtų stebėti, kaip laikomasi šio reglamento.

4. Šis straipsnis nedaro poveikio pareigoms, ***nustatytoms Direktyvoje*** (ES) 2014/65. ***Šiame straipsnyje nustatytos nuostatos dėl algoritminės prekybos netaikomos perdavimo sistemų operatorių veiklos sritims, kuriose naudojamas automatizavimas, pavyzdžiui, balansavimo energijos aktyvinimui, jei tie***

automatizuoti procesai reglamentuojami Komisijos reglamentu (ES)

Nr. 2017/2195².“;

6a) 6 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, siekiant:

- a) suderinti 2 straipsnio 1, 2, 3 ir 5 punktuose nustatytas terminų apibrėžtis, siekiant užtikrinti, kad jos derėtų su kitais susijusiais Sąjungos teisės aktais finansinių paslaugų ir energetikos srityje;*
- b) atnaujinti tas terminų apibrėžtis, siekiant vienintelio tikslo – atsižvelgti į būsimus didmeninių energijos rinkų pokyčius;*
- c) išsamiau apibrėžti viešai neatskleistos informacijos sąvoką, be kita ko, sudaryti neišsamų tarpinių užtęsiamo proceso etapų sąrašą tais atvejais, kai pati informacija atitinka 2 straipsnio 1 punkte nustatytus kriterijus, ir kuriais atvejais ji turi būti atskleista pagal 4 straipsnio 1 dalį;*
- d) sudaryti manipuliavimo rinka pavyzdžių, susijusių su šio reglamento taikymu, sąrašą ir*
- e) atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus, nustatyti minimaliąsias ribas, taikomas nustatant įvykius, kurie, jei būtų paskelbti viešai, tikriausiai turėtų reikšmingą poveikį didmeninių energetikos produktų kainoms.“;*

7) 7 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Agentūra stebi prekybos didmeniniais energetikos produktais veiklą, kad aptiktų viešai neatskleista informacija ir manipuliavimu arba bandymu manipuluoti rinka pagrįstą prekybą ir užkirstų jai kelią. Ji renka duomenis didmeninėms energijos rinkoms vertinti ir stebėti, kaip numatyta 8 straipsnyje.“;

7a) 7 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Agentūra bent kartą per metus teikia Komisijai savo veiklos pagal šį reglamentą ir šio reglamento įgyvendinimo bei taikymo ataskaitą ir viešai ją paskelbia. Tokiose

² 2017 m. lapkričio 23 d. Komisijos reglamentas (ES) 2017/2195, kuriuo nustatomos elektros energijos balansavimo gairės (OL L 312, 2017 11 28, p. 6).

ataskaitose Agentūra, inter alia, įvertina įvairių kategorijų prekybos vietų veikimą ir skaidrumą bei prekybos būdus ir pateikia Komisijai rekomendacijas dėl rinkos taisyklių, standartų ir tvarkos, kurie galėtų padidinti rinkos vientisumą ir pagerinti vidaus rinkos veikimą. Ji taip pat gali įvertinti, ar organizuotoms rinkoms keliami minimalūs reikalavimai galėtų padėti padidinti rinkos skaidrumą. Ataskaitos gali būti teikiamos kartu su Reglamento (EB) Nr. 713/2009 11 straipsnio 2 dalyje nurodyta ataskaita.“;

8) įterpiami nauji 7a–7d straipsniai:

„7a straipsnis

Su kainų įvertinimu ir lyginamaisiais indeksais susijusios *Agentūros* užduotys ir įgaliojimai

1. *Agentūra* rengia ir skelbia SGD paros kainų įvertinimus *ir indeksą*. SGD kainoms įvertinti *Agentūra* sistemingai renka ir tvarko SGD rinkos duomenis apie sandorius, *taip pat remdamasi teikiamais SGD rinkos duomenimis pagal 8 straipsnio 1aa dalį*. Įvertinant kainas, kai tinkama, atsižvelgiama į regioninius skirtumus ir rinkos sąlygas.

1a. Siekdama parengti ir paskelbti SGD kainos įvertinimą ir indeksą, Agentūra gali naudotis trečiųjų šalių paslaugomis.

1b. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, siekiant papildyti šį reglamentą taisyklėmis, nustatomomis dėl:

a) to, kaip turi būti rengiami ir skelbiami SGD kainų įvertinimai ir indeksai;

b) Agentūros SGD referencinės kainos įvertinimo ir indekso metodikos.

Jomis atsižvelgiama į 8 straipsnio 2 ir 6 dalyse nurodytus įgyvendinimo aktus dėl SGD rinkos duomenų teikimo.

■

7c straipsnis

SGD rinkos duomenų teikimas *Agentūrai*

1. SGD rinkos dalyviai kiek techniškai įmanoma arčiau tikrojo laiko prieš paskelbiant SGD kainų įvertinimus ■ pagal ■ Įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 1348/2014 nustatytas specifikacijas standartizuotu formatu naudodamiesi aukštos kokybės

pardavimo protokolu *nemokamai ir Agentūros nustatytais duomenų teikimo kanalais kasdien Agentūrai* pateikia SGD rinkos duomenis, kaip numatyta 8 straipsnio 1aa dalyje.

2. *Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai* priimti *deleguotuosius* aktus, *siekiant papildyti šį reglamentą*, kuriais nustatomas laikas, iki kurio SGD rinkos duomenys turi būti pateikti *Agentūrai*, ir SGD paros kainų įvertinimų, kaip nurodyta *7a straipsnyje, paskelbimo laikas.* ■
3. Kai tikslinga, *Agentūra*, pasikonsultavusi su Komisija, parengia gaires dėl:
 - a) informacijos, kurią reikia pateikti kartu su šiuo metu nustatyta informacija apie praneštinius sandorius ir pagrindinius duomenis pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 1348/2014, įskaitant pirkimo ir pardavimo pavedimus, ir
 - b) reikiamų SGD rinkos duomenų teikimo procedūros, standarto ir elektroninio formato, taip pat duomenų teikimo techninių bei organizacinių reikalavimų.
- 3a. *Jei Agentūra nustato, kad SGD rinkos dalyvis arba 8 straipsnio 4 dalies b–f punktuose nurodytas asmuo ar institucija jų vardu nepateikė pagal šio straipsnio 1 dalį reikalaujamos informacijos, Agentūra gali imtis vienos ar daugiau 13dc straipsnyje numatytų priemonių.*“;

■

8a) *įterpiamas šis straipsnis:*

„7da straipsnis

SGD rinkos duomenų kokybė

1. *SGD rinkos duomenys apima:*
 - a) *sutarties šalių duomenis, įskaitant pirkimo ir pardavimo rodiklį;*
 - b) *duomenis teikiančios šalies duomenis;*
 - c) *sandorio kainą;*
 - d) *sutartyje nurodytus kiekius;*
 - e) *sutarties vertę;*
 - f) *SGD krovinio atvykimo laiko intervalą;*

- g) pristatymo sąlygas;*
- h) pristatymo vietas;*
- i) laiko žymos informaciją, apimančią visus šiuos elementus:*
 - i) pirkimo arba pardavimo pavedimo pateikimo datą ir laiką;*
 - ii) sandorio datą ir laiką;*
 - iii) pranešimo apie pirkimo ar pardavimo pavedimą arba sandorį datą ir laiką;*
 - iv) Agentūros patvirtinimą apie gautus SGD rinkos duomenis.*

2. SGD rinkos dalyviai Agentūrai teikia SGD rinkos duomenis šiais vienetais ir valiutomis:

- a) sandorių ir pirkimo bei pardavimo pavedimų kainos už vienetą nurodomos sutartyje nustatyta valiuta ir EUR/MWh, įskaitant, jei taikytina, taikomus konvertavimo ir valiutos kursus;*
- b) sutartyse nustatyti kiekiai nurodomi jose nustatytais vienetais ir MWh;*
- c) krovinio atvykimof laiko intervalai nurodomi kaip pristatymo datos UTC formatu;*
- d) pristatymo vieta nurodoma naudojant galiojantį identifikatorių, įtrauktą į Agentūros sąrašą, pvz., nurodytąjį SGD įrenginių, kuriems taikomi duomenų teikimo reikalavimai pagal šį reglamentą ir Įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 1348/2014, sąrašė. Laiko žymos informacija pateikiama UTC formatu;*
- e) jei aktualu, nurodoma visa ilgalaikėje sutartyje naudota kainos apskaičiavimo formulė.*

3. Agentūra paskelbia gaires dėl kriterijų, pagal kuriuos laikoma, kad reikšmingą dalį SGD rinkos duomenų per tam tikrą laikotarpį pateikė vienas duomenų teikėjas, ir kaip į šią situaciją atsižvelgiama nustatant SGD paros kainų įvertinimus ir indeksus.“; (9) 8 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

-a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Rinkos dalyviai ar jų vardu veikiantis vienas iš 4 dalies b–f punktuose

išvardytų asmenų arba institucija teikia Agentūrai didmeninės energijos rinkos sandorių, įskaitant prekybos pavedimus, duomenis. Pateikta informacija apima tikslius parduotų ir pirktų didmeninių energetikos produktų pavadinimus, sutartą kainą ir kiekį, sandorio įvykdymo datas ir laiką, sandorio šalis ir sandorio naudos gavėjus bei visą kitą susijusią informaciją. Rinkos dalyviai įtraukia informaciją apie savo pozicijas, suskirstytą pagal produktus, įskaitant sandorius, kurie sudaromi ne biržoje. Nors pagrindinė atsakomybė tenka rinkos dalyviams, tačiau jei informacija, kurios reikalaujama, gaunama iš 4 dalies b–f punktuose nurodyto asmens arba institucijos, laikoma, kad atitinkamas rinkos dalyvis įvykdė savo pareigą ją pateikti.“;

a) įterpiama 1a dalis:

„**1a.** Kad būtų pranešama apie organizuotose rinkose sudarytų ar įvykdytų *didmeninių energijos rinkų* sandorių, įskaitant pavedimus prekiauti, įrašus, *kai rinkos dalyvis prekiauja organizuotoje rinkoje*, tos *organizuotos* rinkos *arba jų vardu veikiančios trečiosios šalys* pateikia Agentūrai *pavedimų knygas, laikantis gyvendinimo reglamente (ES) Nr. 1348/2014 nustatytų specifikacijų, taip įvykdydamos rinkos dalyvių pareigas jų vardu pagal šio straipsnio 1 dalį.*

1aa. SGD rinkos dalyviai ir bet kokie kiti jų vardu veikiantys asmenys ar institucijos, išvardyti šio straipsnio 4 dalies b–f punktuose, sistemingai teikia Agentūrai SGD rinkos duomenų įrašą pagal Įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 1348/2014 nustatytas specifikacijas.“;

b) 2 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Juose atsižvelgiama į esamas pranešimų apie sandorius sistemas, skirtas prekybos veiklai stebėti, kad būtų galima nustatyti piktnaudžiavimo rinka atvejus.“;

c) 3 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„3. 4 dalies a–d punktuose nurodytiems asmenims, pranešusiems apie sandorius pagal Reglamentą (ES) Nr. 600/2014 arba Reglamentą (ES) Nr. 648/2012, netaikomi

dvigubi informacijos teikimo įpareigojimai, susiję su tais sandoriais.“;

d) 4 dalis iš dalies keičiama taip:

-i) išanginė dalis pakeičiama taip:

„1 ir 1a dalių tikslais informaciją teikia:“;

i) d papunktis pakeičiamas taip:

„d) organizuota rinka, prekybos suderinamumo sistema ar kitas profesionaliai sandorius organizuojantis ar vykdomas asmuo;“;

ii) papildoma antra pastraipa:

„Informacija teikiama per registruotuosius pranešimų teikimo mechanizmus.“;

e) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Rinkos dalyviai teikia **Agentūrai** ir nacionalinėms reguliavimo institucijoms prekybai didmeninėse energijos rinkose stebėti skirtą informaciją, susijusią su elektros energijos ar gamtinių dujų gamybos, kaupimo (laikymo), vartojimo ar perdavimo infrastruktūros pajėgumu ir naudojimu, arba informaciją, susijusią su SGD įrenginių pajėgumu ir naudojimu, įskaitant numatytą ar nenumatytą galimybių pasinaudoti šiais įrenginiais nebuvimą, ir pagal 4 straipsnį viešai paskelbtą viešai neatskleistą informaciją. Rinkos dalyviams nustatyto įpareigojimo teikti informaciją našta sumažinama renkant, jei įmanoma, reikiamą informaciją arba jos dalis iš esamų šaltinių.“;

10) 9 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Rinkos dalyviai, sudarantys sandorius, apie kuriuos reikalaujama pranešti **Agentūrai** pagal 8 straipsnio 1 dalį, užsiregistruoja valstybės narės, kurioje jie yra įsisteigę arba gyvena, nacionalinėje reguliavimo institucijoje. Trečiojoje valstybėje gyvenantys arba įsisteigę rinkos dalyviai **užsiregistruoja** tos valstybės narės, kurioje **jie yra deklaruojantys buveinę, iš kurios vykdo savo pagrindinę veiklą, nacionalinėje reguliavimo institucijoje. Siekiant užtikrinti šio reglamento laikymąsi, tokia buveinė** tos valstybės narės nacionalinės reguliavimo institucijos arba Agentūros **prašymu suteikia prieigą prie prašomos informacijos, susijusios su rinkos dalyvio**

veikla Sąjungos didmeninėje energijos rinkoje.“;

(10a) 9 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Nacionalinės reguliavimo institucijos perduoda Agentūrai jų nacionaliniuose registruose turimą informaciją Agentūros nustatyta forma. Agentūra, bendradarbiaudama su tomis institucijomis, nustato tą formą ir ją paskelbia ne vėliau kaip 2012 m. birželio 29 d. Remdamasi nacionalinių reguliavimo institucijų pateikta informacija, Agentūra sukuria Europos rinkos dalyvių registrą. Prieiga prie Europos registro suteikiama nacionalinėms reguliavimo ir kitoms susijusioms institucijoms. Pagal 17 straipsnį Agentūra nusprendžia viešai paskelbti Europos registro informaciją ar jos dalis, jei tai nėra neskelbtina komercinė informacija apie atskirus rinkos dalyvius.“;

11) įterpiamas 9a straipsnis:

„9a straipsnis

Leidimų išdavimas registruotiesiems pranešimų teikimo subjektams ir jų priežiūra

1. RPTS veikimui reikalingas išankstinis Agentūros leidimas pagal šį straipsnį.

Agentūra išduoda RPTS leidimą, jeigu:

- a) RPTS yra Sąjungoje įsisteigęs juridinis asmuo ir
- b) RPTS atitinka šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus.

Agentūra per pagrįstą laikotarpį ir, jei įmanoma, per tris mėnesius nuo išsamios paraiškos gavimo išduoda subjektui leidimą vykdyti RPTS veiklą. Leidimas gali galioja visoje Sąjungos teritorijoje ir suteikia RPTS galimybę paslaugas, kurioms teikti yra išduotas leidimas, teikti visoje Sąjungoje.

Laikoma, kad RPTS, kuriems pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 1348/2014 11 straipsnį suteiktas veiklos leidimas ir kurie yra įtraukti į Agentūros sudaromą RPTS sąrašą ... [šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo data], atitinka šį straipsnį ir yra registruoti kaip RPTS, kol Agentūra pagal šį straipsnį priims sprendimą dėl tų RPTS veiklos leidimo.

Leidimą turintis RPTS visada turi atitikti šiame straipsnyje nurodytas leidimo suteikimo sąlygas. Leidimą turintis RPTS nedelsdamas informuoja *Agentūrą* apie

bet kokius esminius leidimo suteikimo sąlygų pasikeitimus.

Agentūra sukuria ■ Sąjungoje veikiančių RPTS registrą. Registras yra viešai prieinamas, jame pateikiama informacija apie paslaugas, kurioms teikti suteiktas RPTS leidimas. **Registras** reguliariai atnaujinamas. ■ .

2. Agentūra reguliariai peržiūri, ar RPTS laikosi šio reglamento. **Tuo** tikslu RPTS **Agentūros prašymu** ■ teikia Agentūrai savo veiklos ataskaitas.
3. RPTS turi tinkamą politiką ir tvarką, kad pagal 8 straipsnį reikalaujamą informaciją būtų galima pateikti kuo greičiau ir **bet kuriuo atveju** ne vėliau, kaip **numatyta deleguotuosiuose** aktuose, priimtuose pagal šio straipsnio 5 dalį.

RPTS naudoja ir prižiūri veiksmingas administracines priemones, skirtas interesų konfliktams su savo klientais išvengti. Visų pirma RPTS, kuris taip pat yra organizuotos rinkos operatorius ar rinkos dalyvis, tvarko visą surinktą informaciją nieko nediskriminuodamas ir naudoja bei prižiūri tinkamas skirtingų veiklos funkcijų atskyrimo priemones.

RPTS turi patikimus apsaugos mechanizmus, skirtus informacijos perdavimo priemonių saugumui ir jų autentiškumo patvirtinimui užtikrinti, duomenų sugadinimo ir neteisėtos prieigos pavojui sumažinti ir informacijos nutekėjimui išvengti, visuomet išsaugant duomenų konfidencialumą. RPTS turi pakankamai išteklių ir atsarginių kopijų saugojimo įrangą, kad galėtų teikti ir užtikrinti savo paslaugas **laikydami** įgyvendinimo **aktų, priimtų** pagal 8 straipsnio 2 ir 6 dalis.

RPTS **kartu su rinkos dalyviais** turi **mechanizmą, suteikiantį galimybę** veiksmingai patikrinti pranešimų apie sandorius išsamumą, nustatyti praleistus duomenis ir akivaizdžias klaidas, atsiradusias dėl rinkos dalyvio kaltės, ir, jei tokių klaidų ar praleidimų yra, informaciją apie klaidą ar praleistus duomenis perduoti rinkos dalyviui bei pareikalauti pateikti **pataisytą tokių pranešimų versiją**.

RPTS turi sistemas, kurios leidžia aptikti dėl **ju** kaltės atsiradusias klaidas ar praleistus duomenis ir sudaro **jiems** sąlygas ištaisyti ir Agentūrai pateikti arba atitinkamai atvejais pakartotinai pateikti teisingus ir išsamius pranešimus apie sandorius.

3a. Jei Agentūra nustato, kad RPTS pažeidė šio straipsnio 1, 2 arba 3 dalį, prieš panaikindama RPTS veiklos leidimą pagal šio straipsnio 4 dalį, ji imasi vienos ar daugiau 13dc straipsnyje numatytų priemonių.

4. Agentūra gali panaikinti RPTS leidimą, jeigu RPTS:

- a) per 18 mėnesių nepasinaudoja veiklos leidimu, aiškiai atsisako veiklos leidimo arba per pastaruosius 18 mėnesių neteikė paslaugų;
- b) veiklos leidimą gavo pateikęs klaidingą informaciją ar pasinaudojęs kitomis neteisėtomis priemonėmis;
- c) nebeatitinka sąlygų, pagal kurias jam išduotas veiklos leidimas;
- d) sunkiai ar pakartotinai pažeidė šį reglamentą.

Tokio sprendimo atveju Agentūra nurodo teisę apskusti sprendimą Agentūros apeliacinei tarybai ir prašyti, kad sprendimas būtų peržiūrėtas Teisingumo Teisme pagal Reglamento (ES) 2019/942 28 ir 29 straipsnius. Agentūra taip pat gali nustatyti pareigas, kad būtų galima stebėti, kaip laikomasi sprendimo.

Jei Agentūra panaikina RPTS išduotą veiklos leidimą pagal šią dalį, ji išbraukia tą RPTS iš registro.

RPTS, kurio leidimas buvo panaikintas, **siekiant užtikrinti RPTS teikiamų paslaugų tęstinumą, informuoja visus atitinkamus rinkos dalyvius ir, konsultuodamasis su jais**, užtikrina, kad jis būtų tvarkingai pakeistas, įskaitant duomenų perdavimą kitiems RPTS ir duomenų srautų nukreipimą kitiems RPTS. **Agentūra nustato pagrįstą laikotarpį tokiam tvarkingam pakeitimui atlikti, atsižvelgdama į svarbius atitinkamo RPTS ypatumus.**

Kai aktualu, Agentūra **pagal pirmą pastraipą** apie visus sprendimus panaikinti RPTS leidimą nedelsdama praneša valstybės narės, kurioje yra įsisteigęs RPTS, nacionalinei kompetentingai institucijai.

5. Komisija, **laikydamosi 20 straipsnio, priima deleguotuosius aktus, kuriais papildomas šis reglamentas, nustatydamas:**

- (a) priemonės, kurias taikydamas RPTS **turi laikytis** 1 dalyje nurodyto informacijos teikimo reikalavimo; ir

- b) konkrečius organizacinius 2 ir 3 dalių įgyvendinimo reikalavimus.

Pirmasis toks deleguotasis aktas priimamas ne vėliau kaip ... [šeši mėnesiai po šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos].“;

- 12) 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. **Agentūra** nustato keitimosi informacija, kurią ji gauna pagal 7 straipsnio 1 dalį ir 8 straipsnį, su Komisija, nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, kompetentingomis finansų rinkų institucijomis, nacionalinėmis konkurencijos institucijomis, EVPRI ir kitomis susijusiomis Sąjungos lygmens institucijomis mechanizmus. Prieš nustatydamą tokius mechanizmus, ACER konsultuojasi su tomis institucijomis.“;

- b) įterpiama 1a dalis:

„1a. Nacionalinės reguliavimo institucijos nustato mechanizmus, **pagal kuriuos keičiasi** informacija, kurią jos gauna pagal 7 straipsnio 2 dalį ir 8 straipsnį, su kompetentingomis finansų rinkų institucijomis, nacionalinėmis konkurencijos institucijomis, nacionaliniais mokesčių administratoriais bei EUROFISC ir kitomis susijusiomis **nacionalinėmis** institucijomis. Prieš nustatydamą tokius mechanizmus, nacionalinė reguliavimo institucija konsultuojasi su Agentūra ir tomis šalimis.“;

- ba) 2 dalis pakeičiama taip:**

„2. **Agentūra teisę naudotis šio straipsnio 1 dalyje nurodytais mechanizmais suteikia tik toms institucijoms, kurios turi reikiamas sistemas, kad Agentūra laikytųsi 12 straipsnio 1 dalies reikalavimų.**“;

- c) įterpiama 2a dalis:

„2a. Nacionalinės reguliavimo institucijos teisę naudotis šio straipsnio 1a dalyje nurodytais mechanizmais suteikia tik institucijoms, kurios turi reikiamas sistemas, kad nacionalinė reguliavimo institucija laikytųsi 12 straipsnio 1 dalies reikalavimų.“

- 13) 12 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Komisija, nacionalinės reguliavimo institucijos, kompetentingos valstybių narių finansų institucijos, nacionaliniai mokesčių administratoriai bei EUROFISC, nacionalinės konkurencijos institucijos, EVPRI ir kitos susijusios institucijos užtikrina pagal 4 straipsnio 2 dalį, 7 straipsnio 2 dalį, 8 straipsnio 5 dalį ar 10 straipsnį gaunamos informacijos konfidencialumą, vientisumą ir apsaugą ir imasi priemonių, kad tokia informacija nebūtų naudojama ne pagal paskirtį, be kita ko, laikydamiesi galiojančių duomenų apsaugos teisės aktų.“;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. *Agentūra sukuria ir tvarko etaloninę informacijos apie ES didmeninės energijos rinkos duomenis centrą. Laikydamosi 17 straipsnio nuostatų ACER prieinamu formatu viešai skelbia dalį savo turimos informacijos, įskaitant informaciją apie prekybą nebiržinėmis didmeninės prekybos energija sutartimis, elektros energijos pirkimo sutartimis ir sutartimis dėl kainų skirtumo, jei taip nėra atskleidžiama arba nuspėjama neskelbtina komercinė informacija apie atskirus rinkos dalyvius ar atskirus sandorius arba atskiras prekybos vietas. Agentūra gali skelbti informaciją apie organizuotas rinkas, VNISP ir RPTS, laikydamosi taikytinų duomenų apsaugos teisės aktų, išskyrus neskelbtiną komercinę informaciją.*

Agentūra savo komerciniu požiūriu neslapta prekybos duomenų baze leidžia naudotis mokslo tikslais laikantis konfidencialumo reikalavimų.

Informacija paskelbiama arba pateikiama siekiant pagerinti didmeninių energijos rinkų skaidrumą ir su sąlyga, kad ji negali iškraipyti konkurencijos tose energijos rinkose.

Agentūra skleidžia informaciją nešališkai laikydamosi skaidrių taisyklių, kurias ji parengia ir paviešina.

Bendro intereso srityse Agentūra gali bendradarbiauti su trečiųjų valstybių priežiūros institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, kurios gali teikti duomenis, informaciją ir ekspertines žinias bei duomenų rinkimo, analizės ir vertinimo metodikas, kurios yra yra abipusio domėjimosi objektas ir kurios yra būtinos siekiant sėkmingai atlikti Agentūros darbą.“;

14) 13 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Nacionalinės reguliavimo institucijos užtikrina, kad būtų taikomi 3 ir 5 straipsniuose nustatyti draudimai ir 4, 7c, 8, 9 ir 15 straipsniuose nustatytos pareigos.

Nacionalinės reguliavimo institucijos yra kompetentingos tirti visus jų nacionalinėse didmeninėse energijos rinkose vykdomus veiksmus ir **užtikrinti** šio reglamento taikymą, nepriklausomai nuo to, kur gyvena arba yra įsisteigęs pagal 9 straipsnio 1 dalį įregistruotas rinkos dalyvis, vykdamas tuos veiksmus.

Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad jos nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų tai užduočiai atlikti reikiamus tyrimo ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimus. Tais įgaliojimais naudojamosi proporcingai.

Tais įgaliojimais gali būti naudojamosi:

- a) tiesiogiai,
- b) bendradarbiaujant su kitomis valdžios institucijomis; **■**
- c) kreipiantis į kompetentingas teismines institucijas *arba*
ca) remiantis Agentūros rekomendacija.

Jei reikia, nacionalinės reguliavimo institucijos gali naudotis savo tyrimo įgaliojimais bendradarbiaudamos su organizuotomis rinkomis, prekybos suderinamumo sistemomis ar kitais profesionaliai sandorius organizuojančiais ar vykdančiais asmenimis, kaip nurodytais 8 straipsnio 4 dalies d punkte.“;

b) įterpiamos *šios* dalys:

„3. Siekdama kovoti su šio reglamento nuostatų pažeidimais, remti ir papildyti nacionalinių reguliavimo institucijų vykdomą vykdymo užtikrinimo veiklą ir prisidėti prie vienodo šio reglamento taikymo visoje Sąjungoje, Agentūra, **glaudžiai ir aktyviai bendradarbiaudama su atitinkamomis kompetentingomis nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, atlieka** tyrimus naudodamasi jai pagal 13a–13dc straipsnius suteiktais įgaliojimais.

- 3a. *Naudodamasi 3 dalyje nurodytais įgaliojimais, Agentūra atsižvelgia į nacionalinės reguliavimo institucijos pagal šį reglamentą dėl tų pačių veiksmų jau vykdomus arba jau atliktus tyrimus. Agentūra taip pat atsižvelgia į tarpvalstybinį tokio tyrimo poveikį.*
4. Agentūra *pasinaudoja* savo įgaliojimais, kad būtų taikomi 3 ir 5 straipsniuose nustatyti draudimai **■**, kai:
- a) yra vykdomi arba įvykdyti *įtartini* veiksmai, susiję su didmeninių energetikos produktų pristatymu ne mažiau kaip *dviejose* valstybėse narėse; **■**
 - b) yra vykdomi arba įvykdyti *įtartini* veiksmai, susiję su didmeninių energetikos produktų pristatymu *bent vienoje valstybėje narėje*, ir bent vienas iš *tuos* veiksmus vykdančių fizinių arba juridinių asmenų gyvena arba yra įsisteigęs *kitoje valstybėje narėje arba* trečiojoje valstybėje, tačiau yra registruotas pagal 9 straipsnio 1 dalį; **■**
 - c) kompetentinga nacionalinė reguliavimo institucija, nepažeisdama 16 straipsnio 5 dalyje nurodytų nukrypti leidžiančių nuostatų, *tinkamai nepagrindė savo atsisakymo patenkinti* 16 straipsnio 4 dalies b punkte nurodytą Agentūros prašymą *tais atvejais, kai esama tarpvalstybinio aspekto*; arba
 - d) *prašo kompetentinga nacionalinė reguliavimo institucija, kiek tai susiję su veiksmais, kurie, net jei nepatenka į a, b arba c punkto taikymo sritį, yra tarpvalstybinio pobūdžio.*
- 4a. *Agentūra naudojasi savo įgaliojimais siekdama užtikrinti, kad būtų taikomi 4 straipsnyje nustatyti įpareigojimai, kai pareiga skelbti informaciją yra susijusi su viešai neatskleista informacija, kuri, tikėtina, turės didelės įtakos didmeninių energetikos produktų, pristatomų ne mažiau kaip dviejose valstybėse narėse, kainoms.*
5. Agentūra *naudojasi* savo įgaliojimais siekdama užtikrinti, kad būtų vykdomi 15 straipsnyje nustatyti įpareigojimai, kai asmenys profesionaliai organizuoja arba vykdo sandorius dėl didmeninių energetikos produktų pristatymo ne mažiau kaip *dviejose* valstybėse narėse.

7. Atlikusi veiksmus, kurių ėmėsi naudodamasi savo įgaliojimais pagal **šio straipsnio 4, 4a ir 5 dalis**, Agentūra parengia ataskaitą. Ataskaita skelbiama viešai, laikantis konfidencialumo reikalavimų. Jei Agentūra padaro išvadą, kad buvo pažeistas šis reglamentas, ji apie tai atitinkamai informuoja atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) nacionalines reguliavimo institucijas ir reikalauja, kad dėl pažeidimo būtų imtasi veiksmų pagal 18 straipsnį. Agentūra **atitinkamoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms pateikia išsamią ataskaitą ir bylos medžiagą, kurioje būtų visi su ataskaita susiję apkaltinamieji ir išteisinamieji įrodymai, ir gali paprašyti** atitinkamų nacionalinių reguliavimo institucijų imtis tam tikrų tolesnių veiksmų, **įskaitant, kai tinkama, pasiūlymą dėl priemonių, kurias atitinkamos nacionalinės institucijos galėtų apsvarstyti**, ir prireikus informuoti Komisiją.
- 7a. Agentūra reguliariai ir bet kuriuo atveju ne rečiau kaip kartą per metus pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai savo parengtas suvestines ataskaitas.“;**

15) Įterpiami **šie** straipsniai:

„13a straipsnis

Agentūros atliekami patikrinimai vietoje

1. Agentūra rengia ir atlieka patikrinimus vietoje glaudžiai bendradarbiaudama **ir koordinuodama veiksmus** su atitinkamomis susijusios valstybės narės institucijomis.
2. Siekdama vykdyti šiame reglamente nustatytas pareigas, Agentūra gali atlikti visus būtinus patikrinimus asmenų, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, patalpose. Kai to reikia norint patikrinimą atlikti tinkamai ir veiksmingai, Agentūra tokį patikrinimą vietoje gali atlikti iš anksto neperspėjusi **asmenų, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas**.
3. Agentūros pareigūnai ir kiti asmenys, kuriuos Agentūra įgaliojo atlikti patikrinimą vietoje, gali patekti į asmenų, kurių atžvilgiu Agentūra priėmė sprendimą atlikti tyrimą pagal 6 dalį, patalpas ir turi visus šiame straipsnyje nurodytus įgaliojimus. Jie

taip pat yra įgalioti užplombuoti bet kurias patalpas, turtą ir apskaitos knygas ar dokumentus tokiam laikotarpiui ir tokia apimtimi, kokie būtini patikrinimui atlikti.

4. Likus pakankamai laiko iki patikrinimo, Agentūra praneša apie patikrinimą valstybės narės, kurioje jis turi būti atliekamas, nacionalinei reguliavimo institucijai ir kitoms susijusioms institucijoms. Patikrinimai pagal šį straipsnį atliekami, tik jeigu atitinkama institucija patvirtino, kad ***ji neketina pradėti patikrinimo arba neatlieka patikrinimo jokiose asmens, dėl kurio atliekamas tyrimas, patalpose; tokiu atveju ji kviečia Agentūrą prisijungti. Nacionalinės institucijos atsako į Agentūros pranešimą kuo greičiau.***
5. Agentūros pareigūnai ir kiti asmenys, kuriuos Agentūra įgaliojo atlikti patikrinimą vietoje, naudojasi savo įgaliojimais, pateikę rašytinį įgaliojimą, kuriame nurodomas patikrinimo dalykas ir tikslas.
6. Šiame straipsnyje nurodyti asmenys leidžia atlikti patikrinimus vietoje, kuriuos nurodyta atlikti Agentūros priimtu sprendimu. Sprendime nurodomas patikrinimo dalykas ir tikslas, nustatoma data, kada jis turi prasidėti, pagal Reglamentą (ES) 2019/942 taikomos teisių gynimo priemonės bei teisė prašyti, kad sprendimas būtų peržiūrėtas Teisingumo Teisme. Prieš priimdama tokį sprendimą Agentūra konsultuojasi su valstybės narės, kurioje turi būti atliekamas patikrinimas, nacionaline reguliavimo institucija.
7. Valstybės narės, kurioje turi būti atliekamas patikrinimas, nacionalinės reguliavimo institucijos pareigūnai bei jos įgalioti ar paskirti asmenys Agentūros prašymu aktyviai padeda Agentūros pareigūnams ir kitiems jos įgaliotiems asmenims. Tuo tikslu jiems suteikiami šiame straipsnyje nustatyti įgaliojimai. Nacionalinės reguliavimo institucijos pareigūnai, pateikę prašymą, taip pat gali dalyvauti atliekant patikrinimą vietoje.
8. Jei Agentūros pareigūnai ir jos įgalioti ar paskirti asmenys nustato, kad asmuo nesutinka, kad būtų atliktas pagal šį straipsnį reikalaujamas patikrinimas, atitinkamos valstybės narės nacionalinė reguliavimo institucija suteikia jiems arba kitai susijusiai nacionalinei reguliavimo institucijai būtiną paramą, atitinkamais atvejais prašydama policijos ar kitos lygiavertės teisėsaugos institucijos paramos, kad jie galėtų atlikti patikrinimą vietoje.

9. Jeigu 1 dalyje numatytam patikrinimui vietoje atlikti arba 7 ir 8 dalyse nustatytai pagalbai suteikti pagal taikomas nacionalinės teisės nuostatas reikia teisminės institucijos leidimo, Agentūra taip pat pateikia prašymą tokiam leidimui gauti. Agentūra prašymą tokiam leidimui gauti taip pat gali pateikti kaip atsargumo priemonę.
10. Kai Agentūra kreipiasi dėl leidimo, kaip nurodyta 9 dalyje, nacionalinė teisminė institucija patikrina ir įsitikina:
 - a) kad agentūros sprendimas yra autentiškas ir
 - b) kad visos priemonės, kurių reikia imtis, yra proporcingos ir nėra savavališkos ar perteklinės atsižvelgiant į patikrinimo objektą.

Pirmos pastraipos b punkto tikslais nacionalinė teisminė institucija gali paprašyti Agentūros pateikti išsamius paaiškinimus, ypač dėl pagrindo, kuriuo remdamasi Agentūra įtaria, kad padarytas 13 straipsnio 3 dalyje nurodytas pažeidimas, dėl įtariamo pažeidimo sunkumo ir kaip su juo susijęs asmuo, kurio atžvilgiu vykdomas tyrimas. Nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2019/942 28 straipsnio, Agentūros sprendimą gali peržiūrėti tik Teisingumo Teismas.

13b straipsnis

Prašymas pateikti informaciją

1. Agentūros prašymu bet kuris asmuo pateikia jai informaciją, būtiną Agentūros pareigoms pagal šį reglamentą vykdyti. Savo prašyme Agentūra:
 - a) kaip prašymo teisinį pagrindą nurodo šį straipsnį;
 - b) nurodo prašymo tikslą;
 - c) nurodo, kokios informacijos reikia ir kokių duomenų formatu;
 - d) nustato prašymui proporcingą informacijos pateikimo terminą;
 - e) informuoja asmenį, kad atsakymas į prašymą pateikti informaciją turi būti teisingas ir neklaidinantis.
2. 1 dalyje nurodytų prašymų pateikti informaciją tikslais Agentūra turi įgaliojimus priimti sprendimus. Tokiame sprendime Agentūra, be 1 dalyje nustatytų reikalavimų, nurodo teisę apskųsti sprendimą Agentūros apeliacinei tarybai ir prašyti, kad

sprendimas būtų peržiūrėtas Teisingumo Teisme pagal Reglamento (ES) 2019/942 28 ir 29 straipsnius.

3. Prašomą informaciją pateikia 1 dalyje nurodyti asmenys arba jų atstovai. Asmenys yra visiškai atsakingi už tai, kad pateikta informacija būtų išsami, teisinga ir neklaidinanti.
- 3a. ***Jei sistemos operatoriai mano, kad pagal šį reglamentą prašoma informacija gali pakenkti jų užduočių, visų pirma užduoties veiksmingai užriktinri sistemos pusiausvyrą, vykdymui, jie gali prieštarauti tokios informacijos atskleidimui. Atitinkamas sistemos operatorius tinkamai pagrindžia savo prieštaravimą. Remdamasi sistemos operatoriaus pateikta informacija, Agentūra nustato, ar prieštaravimas yra pagrįstas.***
4. Jei Agentūros pareigūnai ir jos įgalioti ar paskirti asmenys nustato, kad asmuo atsisako pateikti prašomą informaciją, ***Agentūra arba*** atitinkamos valstybės narės nacionalinė reguliavimo institucija suteikia ***tiems pareigūnams*** arba kitai susijusiai nacionalinei reguliavimo institucijai būtiną paramą užtikrinant, kad būtų vykdoma ***šio straipsnio 3*** dalyje nurodyta pareiga, be kita ko, skirdama nuobaudas pagal taikytiną nacionalinę teisę. ***Agentūra taip pat gali imtis vienos ar daugiau 13dc straipsnyje numatytų priemonių.***
5. Jei Agentūros pareigūnai ir jos įgalioti ar paskirti asmenys sužino, kad asmuo atsisako pateikti prašomą informaciją, Agentūra gali padaryti išvadas remdamasi turima informacija.
6. Agentūra nedelsdama išsiunčia pagal 1 dalį pateikto prašymo arba pagal 2 dalį priimto sprendimo kopiją atitinkamų valstybių narių nacionalinėms reguliavimo institucijoms.

13c straipsnis

Procedūrinės garantijos

1. Agentūra atlieka patikrinimus vietoje ir prašo pateikti informaciją, visapusiškai laikydamosi rinkos dalyvių procedūrinių garantijų, įskaitant:
 - a) teisę neduoti parodymų prieš save;
 - b) teisę į pasirinkto asmens pagalbą;

- c) teisę vartoti bet kurią oficialiąją valstybės narės, kurioje atliekamas patikrinimas vietoje, kalbą;
 - d) teisę teikti pastabas dėl su jais susijusių faktų;
 - e) teisę gauti pokalbio protokolo kopiją ir ją patvirtinti arba pridėti pastabų.
2. Agentūra renka įrodymus už ir prieš rinkos dalyvį ir atlieka patikrinimus vietoje bei prašo informacijos objektyviai, nešališkai ir laikydamosi nekaltumo prezumpcijos principo.
 3. Agentūra atlieka patikrinimus vietoje ir prašo informacijos, laikydamosi visų taikomų konfidencialumo ir Sąjungos duomenų apsaugos taisyklių.

13ca straipsnis

Igaliojimas priimti pareiškimus

1. *Siekdama atlikti šiame reglamente jai paskirtas užduotis, Agentūra gali apklausti bet kurį fizinį ar juridinį asmenį, kuris sutinka būti apklaustas siekiant surinkti informaciją, susijusią su tyrimo objektu.*
2. *Jei 1 dalyje numatyta apklausa rengiama įmonės patalpose, Agentūra informuoja valstybės narės, kurios teritorijoje vykdoma apklausa, nacionalinę reguliavimo instituciją. Tos valstybės narės nacionalinės reguliavimo institucijos pareigūnai gali padėti Agentūros įgaliotiems pareigūnams ir kitiems padedantiems asmenims įvykdyti apklausą.*

13d straipsnis

Savitarpio pagalba

█ Siekdamas užtikrinti atitiktį atitinkamiems šiame reglamente nustatytiems reikalavimams, nacionalinės *kompetingos* institucijos ir Agentūra padeda viena kitai *tyrimų metu*.

13da

Už tyrimą atsakingo pareigūno pareigos

1. *Jei, vykdydama šiame reglamente numatytas pareigas, Agentūra nustato pagrįstų priežasčių įtarti, kad galbūt egzistuoja 13 straipsnio 4, 4a ir 5 dalyse nurodytų pažeidimų padarymo faktų, Agentūra savo viduje paskiria nepriklausomą už*

tyrimą atsakingą pareigūną šiam atvejui tirti. Paskirtas už tyrimą atsakingas pareigūnas tiesiogiai ar netiesiogiai nedalyvauja arba nedalyvavo vykdant atitinkamo asmens priežiūrą ir savo funkcijas vykdo nepriklausomai nuo Agentūros.

- 2. Už tyrimą atsakingas pareigūnas tiria įtariamus pažeidimus, atsižvelgdamas į asmenų, kurių atžvilgiu atliekami tyrimai, pastabas, ir Agentūrai pateikia išsamią bylą su savo išvadomis. Kad už tyrimą atsakingas pareigūnas galėtų įvykdyti savo užduotis, jis gali pasinaudoti įgaliojimais atlikti patikrinimus vietoje, prašyti informacijos ir priimti pareiškimus pagal 13a, 13b, 13c ir 13ca straipsnius. Už tyrimą atsakingas pareigūnas, vykdydamas savo užduotis, turi teisę susipažinti su visais dokumentais ir informacija, kurią Agentūra surinko vykdydama priežiūros veiklą.*
- 3. Užbaigęs tyrimą ir prieš pateikdamas bylą su savo išvadomis, už tyrimą atsakingas pareigūnas asmenims, dėl kurių atliekamas tyrimas, suteikia galimybę būti išklaustytiems tais klausimais, dėl kurių atliekamas tyrimas. Už tyrimą atsakingas pareigūnas savo išvadas grindžia tik tais faktais, dėl kurių asmenys, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, galėjo pateikti pastabų.*
- 4. Pateikęs bylą su savo išvadomis Agentūrai, už tyrimą atsakingas pareigūnas informuoja asmenis, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas. Asmenys, dėl kurių atliekamas tyrimas, turi teisę susipažinti su byla, atsižvelgiant į kitų asmenų teisėtą interesą apsaugoti savo verslo paslaptis. Teisė susipažinti su byla netaikoma konfidencialiai informacijai, kuri daro poveikį trečiosioms šalims.*

13db

Sprendimų priėmimas

- 1. Remdamasi byla, kurioje yra už tyrimą atsakingo pareigūno išvados, ir išklausiusi asmenis, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, Agentūra nusprendžia, ar nebuvo įvykdyti vienas ar keli iš 13 straipsnio 4, 4a ir 5 dalyse nurodytų pažeidimų, ir tokiu atveju taiko vieną ar kelias priemones pagal 13dc straipsnį.*
- 2. Už tyrimą atsakingas pareigūnas nedalyvauja Agentūros svarstymuose ir jokiai kitu būdu nesikiša į Agentūros sprendimų priėmimo procesą.*

3. *Vykdydama šiame reglamente numatytas užduotis ir pagrįstai nustačiusi požymių, jog galbūt egzistuoja baudžiamųjų veikų padarymo faktų, Agentūra baudžiamosios atsakomybės klausimus perduoda spręsti atitinkamoms nacionalinėms valdžios institucijoms.*

13dc

Agentūros taikomos vykdymo užtikrinimo priemonės

1. *Jei Agentūra nustato, kad buvo pažeisti 4a straipsnio 1–4 dalyse, 7c straipsnio 1 dalyje, 9a straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse, 13b straipsnio 1 ir 3 dalyse bei 13 straipsnio 4, 4a ir 5 dalyse nurodyti draudimai ir pareigos, ji imasi vienos ar kelių iš šių priemonių:*
- a) priimti sprendimą, kuriuo reikalaujama, kad asmuo nutrauktų pažeidimą;*
 - b) skelbti viešus įspėjimus;*
 - c) priimti sprendimą skirti baudą arba periodiškai mokamas baudas.*
2. *1 dalyje nurodytos vienkartinės ir periodiškai mokamos baudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Jos nustatomos atsižvelgiant į bylos sunkumą, su pažeidimu susijusių veiklų ir atitinkamo juridinio ar fizinio asmens ekonominį pajėgumą.*
3. *Agentūra nepagrįstai nedelsdama praneša už pažeidimą atsakingam asmeniui apie tai, kokių priemonių imtasi pagal 1 dalį, ir apie jas praneša atitinkamoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir Komisijai. Agentūra taip pat viešai paskelbia bet kokias tokias priemones savo svetainėje.*
4. *Komisija, laikydamasi 20 straipsnio, priima deleguotuosius aktus, kuriais papildomas šis reglamentas, nustatydamas:*
- a) išsamius kriterijus ir išsamią metodiką, pagal kuriuos apskaičiuojami vienkartiniai ir periodiniai baudų dydžiai;*
 - b) vienkartiniai ir periodiniai baudų surinkimo procedūras.*
- Pirmasis toks deleguotasis aktas priimamas ne vėliau kaip iki 2024 m. kovo 1 d.*

13dd

Teisė į gynybą ir Agentūros sprendimų peržiūra

1. *Bet kurių iš 13dc straipsnyje numatytų priemonių Agentūra grindžia tik tomis išvadomis, dėl kurių asmenys, kurių atžvilgiu vyksta procedūra, turėjo galimybę pareikšti pastabų.*
2. *Per procedūrą visapusiškai gerbiamos asmenų, dėl kurių atliekamas tyrimas, teisės į gynybą. Jiems suteikiama galimybė susipažinti su byla, nepažeidžiant kitų asmenų teisėto intereso apsaugoti savo verslo paslaptis. Teisė susipažinti su byla netaikoma konfidencialiai informacijai ar Agentūros vidaus parengiamiesiems dokumentams.*
3. *Šio reglamento 13dc straipsnyje numatytos priemonės turi atitikti Reglamento (ES) 2019/942 28 ir 29 straipsnius.*

16) 15 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

„15 straipsnis

Profesionaliai sandorius organizuojančių ar vykdančių asmenų pareigos

1. Profesionaliai didmeninių energetikos produktų sandorius organizuojantis ar vykdamas asmuo, kuris pagrįstai įtaria, kad nurodymas prekiauti arba sandoris, įskaitant jo atšaukimą ar kokį nors pakeitimą, nesvarbu, **ar jis pateiktas prekybos vietoje ar už jos ribų**, galėtų pažeisti 3, 4 arba 5 straipsnį, nedelsdamas, **bet ne vėliau nei per keturias savaites nuo įtartino įvykio atsiradimo**, apie tai praneša Agentūrai ir atitinkamai nacionalinei reguliavimo institucijai.
2. *Profesionaliai sandorius pagal Reglamento (ES) Nr. 596/2014 16 straipsnį vykdamas asmuo, kuris taip pat vykdo didmeninių energetikos produktų sandorius, kurie nėra finansinės priemonės, ir kuris pagrįstai įtaria, kad nurodymas prekiauti arba sandoris, įskaitant jo atšaukimą ar kokį nors pakeitimą, nesvarbu, ar jis pateiktas ar vykdomas prekybos vietoje ar už jos ribų, galėtų pažeisti 3, 4 arba 5 straipsnį, nedelsdamas, bet ne vėliau nei per keturias savaites nuo anomalaus įvykio atsiradimo, apie tai praneša Agentūrai ir atitinkamai nacionalinei reguliavimo institucijai.*
3. *1 ir 2 dalyse* nurodyti asmenys nustato ir palaiko veiksmingą tvarką, **systemas** ir procedūras, skirtas:
 - a) **galimiems** 3, 4 arba 5 straipsnio pažeidimams nustatyti;

b) užtikrinti, kad šio straipsnio tikslais priežiūros veiklą vykdančios jų darbuotojai būtų apsaugoti nuo bet kokio interesų konflikto ir veiktų nepriklausomai;

ba) užkirsti kelią įtartiniams nurodymams ir sandoriams, juos aptikti ir apie juos pranešti.

4. *Nedarant poveikio Reglamento (ES) Nr. 596/2014 22 straipsniui, asmenims, profesionaliai organizuojantiems ar vykdančioms sandorius, taikomos tos valstybės narės, kurioje jie registruoti arba kurioje yra jų pagrindinė buveinė, pranešimų teikimo procedūros taisyklės. Pranešimas adresuojamas tos valstybės narės kompetentingai institucijai.*

5. *Iki 2023 m. gruodžio 31 d., o vėliau kiekvienais metais Agentūra, bendradarbiaudama su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, parengia ir viešai paskelbia šio straipsnio įgyvendinimo ataskaitą, visų pirma dėl:*

a) *priemonių, sistemų ir procedūrų, skirtų įtartinei veiklai nustatyti ir pranešti apie įtartinus sandorius, priežiūros;*

b) *profesionaliai sandorius organizuojančių asmenų priežiūros, susijusios su jų sistemomis ir priemonėmis, skirtomis įtartinei veiklai nustatyti ir pranešti apie įtartinus sandorius;*

c) *atsako į prastą kokybę ir nepranešimą apie įtartinus sandorius ir ataskaitų teikimą, taip pat su jais susijusių vykdymo užtikrinimo ir sankcijų taikymo veiklą;*

d) *įtartinų sandorių analizės ir ataskaitų teikimo;*

e) *tarpvalybinio keitimosi įtartinais sandoriais ir ataskaitų;*

f) *išteklų, skiriamų priežiūrai pagal šį straipsnį.“;*

17) 16 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

-a) 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Agentūra tinkamai paskelbia neprivalomas 2 straipsnyje nustatytų terminų apibrėžčių taikymo gaires, taip pat kai kuriuos rodiklius, susijusius su prekyba pasinaudojant viešai neatskleista informacija ir manipuliavimu rinka, nustatytus atitinkamai 3 ir 5 straipsniuose.“;

a) 1 dalies ketvirta pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės nacionalinės reguliavimo institucijos, kompetentingos finansų institucijos, nacionalinė konkurencijos institucija ir nacionalinis mokesčių administratorius *nustato* tinkamus bendradarbiavimo būdus, kad būtų užtikrintas veiksmingas ir efektyvus tyrimas ir vykdymo užtikrinimas ir būtų prisidedama užtikrinant suderintą ir nuoseklų požiūrį į tyrimą, teismo procesą ir į šio reglamento ir susijusių finansų ir konkurencijos teisės aktų vykdymą. ***Tokios bendradarbiavimo formos užtikrina, kad pranešimai apie galimus šio reglamento pažeidimus būtų nagrinėjami per atitinkamą laikotarpį, kad būtų galima juos tinkamai ištirti.***“;

b) 2 dalis papildoma trečia pastraipa:

„Ne vėliau kaip 30 dienų iki galutinio sprendimo, kuriuo konstatuojamas šio reglamento pažeidimas, priėmimo nacionalinės reguliavimo institucijos informuoja Agentūrą ir pateikia jai atvejo santrauką atitinkamos valstybės narės kalba ir taip pat, kiek įmanoma, anglų kalba. ***Nacionalinės reguliavimo institucijos pateikia Agentūrai galutinius sprendimus per septynias dienas nuo jų priėmimo.*** Agentūra ***paskelbia šiuos sprendimus savo svetainėje, laikydamasi galiojančių duomenų apsaugos teisės aktu, ir*** tvarko viešą tokių sprendimų **■** sąrašą, į kurią įtraukiama sprendimo data, ***fizinio ar juridinio asmens, dėl kurio priimtas sprendimas, vardas ir pavardė (pavadinimas), šio reglamento nuostata, kuri buvo pažeista, ir taikoma bauda.*** **■**“;

ba) 3 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) ***„Nacionalinės reguliavimo institucijos išnagrinėja galimus šio reglamento pažeidimus ne ilgiau kaip per vienus metus ir informuoja kompetentingą valstybės narės finansų instituciją bei Agentūrą, jei turi pagrįstų priežasčių įtarti, kad didmeninėse energijos rinkose yra ar buvo vykdomi veiksmai, sudarantys piktnaudžiavimą rinka, kaip apibrėžta Direktyvoje 2003/6/EB, ir kenkiantys finansinėms priemonėms pagal tos direktyvos 9 straipsnį. Šiais tikslais nacionalinės reguliavimo institucijos gali nustatyti atitinkamą bendradarbiavimo su savo valstybės narės kompetentinga finansų institucija būdą;“***;

c) 3 dalis papildoma e punktu:

„e) Agentūra ir nacionalinės reguliavimo institucijos informuoja kompetentingus nacionalinius mokesčių administratorius bei EUROFISC, jei jos turi pagrįstą priežasčių įtarti, kad didmeninėje energijos rinkoje vykdomi arba įvykdyti veiksmai, kurie gali būti laikomi mokestiniu sukčiavimu.“;

18) Įterpiami 16a ir 16b straipsniai:

„16a straipsnis

Užduočių ir pareigų perdavimas

1. Nacionalinės reguliavimo institucijos gali perduoti užduotis ir pareigas ***Agentūrai ar kitai nacionalinei reguliavimo institucijai***, gavusios institucijos, kuriai perduodamos užduotys ir pareigos, sutikimą ir laikydamosi šiame straipsnyje nustatytų sąlygų, ***tik jeigu tai nelemtų neproporcingos administracinės naštos rinkos dalyviams.***

Valstybės narės gali nustatyti konkrečias pareigų perdavimo sąlygas, kurios turi būti įvykdytos prieš jų nacionalinėms reguliavimo institucijoms sudarant **█** perdavimo susitarimus, ir gali apriboti perduodamų užduočių ir pareigų apimtį tiek, kiek tai yra būtina veiksmingai rinkos dalyvių ar grupių priežiūrai.

Agentūra gali skatinti ir palengvinti užduočių ir pareigų perdavimą tarp kompetentingų nacionalinių reguliavimo institucijų, nustatydamą užduotis ir pareigas, kurios gali būti perduotos arba vykdomos bendrai, ir skatindama pažangiausią praktiką.

Perdavus užduoti ir pareigas perskirstoma kompetencija, nustatyta šiame reglamente. Pagal valstybės narės, kurioje yra įgaliotasis subjektas, teisę reglamentuojama procedūra, vykdymo užtikrinimas ir administracinė bei teisminė peržiūra, susijusi su perduodamomis pareigomis.

2. Nacionalinės reguliavimo institucijos praneša Agentūrai apie ketinamus sudaryti perdavimo susitarimus. Jos pradeda vykdyti susitarimus ne anksčiau kaip po mėnesio nuo pranešimo Agentūrai dienos.

3. Agentūra per mėnesį nuo pranešimo gavimo gali pareikšti nuomonę apie numatomą perdavimo susitarimą, ***apie kurį pranešta pagal 2 dalį.***

4. Agentūra, pasitelkdama tinkamas priemones, skelbia visus nacionalinių reguliavimo institucijų sudarytus perdavimo susitarimus, kad užtikrintų tinkamą visų susijusių šalių informavimą.

16b straipsnis

Gairės ir rekomendacijos

1. Siekdama Sąjungoje nustatyti nuoseklią, veiksmingą ir efektyvią priežiūros praktiką ir užtikrinti bendrą, vienodą ir nuoseklų Sąjungos teisės taikymą, Agentūra teikia gaires ir rekomendacijas, skirtas visoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms arba visiems rinkos dalyviams, ir teikia rekomendacijas vienai ar daugiau nacionalinių reguliavimo institucijų arba vienam ar keliems rinkos dalyviams dėl **3, 4, 4a, 5, 5a, 8, 9** ir 9a straipsnių taikymo. ***Nacionalinės reguliavimo institucijos ir rinkos dalyviai raginami dėti visas pastangas, kad būtų laikomasi tų gairių ir rekomendacijų.***
 2. Agentūra ***per tinkamą ir realistišką laikotarpį*** rengia ***tinkamas*** viešas konsultacijas ***su visais atitinkamais rinkos dalyviais*** dėl savo teikiamų gairių ir rekomendacijų ir nagrinėja galimas susijusias tokių gairių ir rekomendacijų teikimo sąnaudas ir naudą. Tokios konsultacijos ir analizės turi būti proporcingos gairių ar rekomendacijų apimčiai, pobūdžiui ir poveikiui.
- I**
4. Per ***tris*** mėnesius po to, kai pateikiama ***1 dalyje nurodyta*** gairė ar rekomendacija, kiekviena nacionalinė reguliavimo institucija patvirtina ***Agentūrai***, ar ji laikosi arba ketina laikytis ***konkrečios*** gairės ar rekomendacijos. Jei nacionalinė reguliavimo institucija nesilaiko arba neketina jos laikytis, ji apie tai praneša Agentūrai ir nurodo priežastis.
 5. Agentūra paskelbia informaciją, kad nacionalinė reguliavimo institucija nesilaiko arba neketina laikytis ***konkrečios*** gairės ar rekomendacijos. Agentūra taip pat gali nuspręsti paskelbti nacionalinės reguliavimo institucijos pateiktas nesilaikymo priežastis. ***Nacionalinė reguliavimo institucija gali prašyti Agentūros neskelbti informacijos, jei tai galėtų trukdyti nacionalinei reguliavimo institucijai vykdyti savo užduotis. Agentūra nusprendžia, ar šią informaciją skelbti viešai. Susijusi nacionalinė reguliavimo institucija gauna išankstinį pranešimą apie tokį paskelbimą.***

6. Jei to reikalaujama gairėje ar rekomendacijoje, rinkos dalyviai praneša *Agentūrai*, ar jos laikosi *konkrečios* gairės ar rekomendacijos. *Agentūros prašymu rinkos dalyviai aiškiai ir išsamiai pagrindžia tokį pranešimą.*
 7. Agentūra savo paskelbtas gaires ir rekomendacijas įtraukia į Reglamento (ES) 2019/942 19 straipsnio 1 dalies k punkte nurodytą ataskaitą.“;
- 19) 17 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:
- „3. 2 dalyje nurodytų asmenų vykdant savo pareigas gauta konfidenciali informacija negali būti atskleista jokiame kitame asmeniui ar institucijai, išskyrus suvestinę ar apibendrintą informaciją, kurioje neįmanoma atpažinti atskiro rinkos dalyvio, nedarant poveikio baudžiamosios teisės nustatytiems atvejams, kitoms šio reglamento nuostatomis ar kitiems atitinkamiems Sąjungos teisės aktams.“;
- 20) 18 straipsnis pakeičiamas taip:
- „1. Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų už šio reglamento pažeidimą, ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad jos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, atgrasančios ir proporcingos, atitinkančios pažeidimo pobūdį, trukmę ir sunkumą, vartotojams padarytą žalą bei galimą pelną iš prekybos naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliuojant rinka.
- Nedarant poveikio nacionalinių reguliavimo institucijų baudžiamosioms sankcijoms ir priežiūros įgaliojimams pagal 13 straipsnį, valstybės narės pagal nacionalinę teisę numato, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turi įgaliojimus priimti atitinkamas administracines sankcijas ir taikyti kitas administracines priemones už 13 straipsnio 1 dalyje nurodytus šio reglamento pažeidimus.
- Valstybės narės išsamiai praneša apie šias nuostatas Komisijai ir Agentūrai ir nedelsdamos praneša joms apie visus vėlesnius tų nuostatų pakeitimus.
- Ne vėliau kaip 2025 m. birželio 1 d. Komisija įvertina valstybių narių taikomų baudžiamųjų sankcijų už tyčinius ir rimtus piktnaudžiavimo rinka Sąjungos didmeninėse energijos rinkose atvejus veiksmingumą ir pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Prireikus, prie vertinimo pateikiamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.*
2. Valstybės narės, vadovaudamosi nacionaline teise ir *ne bis in idem* principu,

užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų įgaliojimus taikyti bent šias administracines sankcijas ir administracines priemones, susijusias su šio reglamento nuostatų pažeidimais:

- a) priimti sprendimą, kuriuo reikalaujama, kad asmuo nutrauktų pažeidimą;
- b) reikalauti grąžinti dėl pažeidimo gautą pelną ar išvengtus nuostolius, jeigu juos įmanoma nustatyti;
- c) skelbti viešus įspėjimus;
- d) priimti sprendimą skirti periodiškai mokamas baudas;
- e) priimti sprendimą skirti administracines pinigines sankcijas;

juridinių asmenų atžvilgiu – maksimalias administracines pinigines sankcijas, kurių dydis – bent:

- i. už 3 ir 5 straipsnių pažeidimus – 15 % bendros praėjusių finansiniais metų apyvartos ;
- ii. už 4 ir 15 straipsnių pažeidimus – 2 % bendros praėjusių finansiniais metų apyvartos;
- iii. už 8 ir 9 straipsnių pažeidimus – 1 % bendros praėjusių finansiniais metų apyvartos,

fizinių asmenų atžvilgiu – maksimalias administracines pinigines sankcijas, kurių dydis yra bent:

- i. už 3 ir 5 straipsnių pažeidimus – 5 000 000 EUR;
- ii. už 4 ir 15 straipsnių pažeidimus – 1 000 000 EUR;
- iii. už 8 ir 9 straipsnių pažeidimus – 500 000 EUR.

Nepaisant e punkto, juridiniam asmeniui skirtos baudos dydis neviršija 20 % jo praėjusių finansinių metų metinės apyvartos. Fiziniam asmeniui skirtos baudos dydis neviršija 20 % praėjusių kalendorinių metų metinių pajamų. Jeigu asmuo dėl pažeidimo gavo tiesioginės ar netiesioginės finansinės naudos, baudos dydis turi būti bent jau lygus tai naudai.

3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinė reguliavimo institucija galėtų viešai

atskleisti priemonės ar sankcijas, kurių imamas dėl šio reglamento pažeidimo, išskyrus atvejus, kai toks atskleidimas galėtų padaryti neproporcingą žalą susijusioms šalims.

3a. Ne vėliau kaip [treji metai po šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] ir vėliau kas trejus metus Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje įvertinama, ar sankcijos už Sąjungos taisyklių pažeidimus yra numatytos ir nuosekliai taikomos visose valstybėse narėse.“;

20a) 20 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. 4a straipsnio 6 dalyje, 6 straipsnio 1 dalyje, 7a straipsnio 1b dalyje, 7c straipsnio 2 dalyje, 9a straipsnio 5 dalyje ir 13dc straipsnio 4 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2011 m. gruodžio 28 d. Likus ne mažiau kaip 9 mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip 3 mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 4a straipsnio 6 dalyje, 6 straipsnio 1 dalyje, 7a straipsnio 1b dalyje, 7c straipsnio 2 dalyje, 9a straipsnio 5 dalyje ir 13dc straipsnio 4 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.“;

b) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Pagal 34a straipsnio 6 dalį, 6 straipsnio 1 dalį, 7a straipsnio 1b dalį, 7c straipsnio 2 dalį, 9a straipsnio 5 dalį arba 13dc straipsnio 4 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos

Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas 2 mėnesiais.“;

20b) *įterpiamas šis straipsnis:*

„21a straipsnis

Ataskaita ir peržiūra

Ne vėliau kaip 2027 m. birželio 1 d., o vėliau kas penkerius metus Komisija, konsultuodamasi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įvertina šio reglamento taikymą, visų pirma jo poveikį elgsenai rinkoje, rinkos dalyviams, likvidumui, informacijos teikimo reikalavimams, įskaitant SGD rinkos duomenis, ir rinkos dalyviams tenkančios administracinės naštos lygiui, įskaitant galimas kliūtis naujiems rinkos dalyviams patekti į rinką, taip pat Agentūros veiklos rezultatus, susijusius su jos tikslais, įgaliojimais ir užduotimis. Remdamasi tuo įvertinimu, Komisija parengia ataskaitą ir nepagrįstai nedelsdama pateikia ją Europos Parlamentui ir Tarybai. Kartu su ataskaita, kai tinkama, pateikiamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.“.

2 straipsnis

Reglamento (ES) 2019/942 pakeitimai

Reglamentas (ES) 2019/942 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 6 straipsnio 8 dalis išbraukiama.
- 2) 12 straipsnio c punktas pakeičiamas taip:
 - c) vykdo ir koordinuoja tyrimus pagal Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 13, 13a, 13b ir 16 straipsnius.“

2a) *12 straipsnis papildomas šiuo punktu:*

„d) turi įgaliojimus skirti periodines baudas ir baudas už Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 4a straipsnio 1–4 dalyse, 7c straipsnio 1 dalyje, 9a straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse, 13b straipsnio 1 ir 3 dalyse bei 13 straipsnio 4, 4a arba 5 dalyje nurodyti nurodytus pažeidimus.“;

3) 32 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. ACER mokami mokesčiai už rinkos dalyvių arba jų vardu duomenis teikiančių subjektų pagal Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 8 straipsnį teikiamos informacijos rinkimą, tvarkymą, apdorojimą ir analizę ir už viešai neatskleistos informacijos atskleidimą pagal Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 4 ir 4a straipsnius. Mokesčius moka registruotieji pranešimų teikimo subjektai ir viešai neatskleistos informacijos skelbimo platformos. Pajamos iš tų mokesčių taip pat gali padengti ACER išlaidas, susijusias su priežiūros ir tyrimo įgaliojimų vykdymu pagal Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 13, 13a, 13b ir 16 straipsnius.“.

■

4 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta ... ■

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

Pirmininkas / Pirmininkė

AIŠKINAMOJI DALIS

Energetikos krizė, kurią gerokai pablogino Rusijos invazija į Ukrainą, paskatino Europos Komisiją 2023 m. kovo 14 d. pasiūlyti elektros energijos rinkos modelio reformą. Vykdam šią reformą, yra peržiūrimi keli pagrindiniai ES teisės aktai, visų pirma Reglamentas dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (REMIT).

Šiuo reglamentu, kuris įsigaliojo 2011 m., siekiama užkirsti kelią netinkamai praktikai, pavyzdžiui, prekybai pasinaudojant viešai neatskleista informacija, manipuliuvimui rinka, ir su ja kovoti, taip prisidedant prie ES energijos rinkų skaidrumo, konkurencingumo ir stabilumo užtikrinimo. Šiame pasiūlyme dėl peržiūros Komisija numato sustiprinti Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrą (ACER) ir nacionalinių reguliavimo institucijų gebėjimą stebėti energijos rinkos vientisumą ir skaidrumą. Peržiūra taip pat siekiama suteikti prieigą prie geresnių duomenų, nes tai yra pastangų stiprinti šių reguliavimo institucijų pajėgumus dalis.

Pranešėja palankiai vertina Europos Komisijos iniciatyvą ir visapusiškai remia jos pagrindinius principus bei veiklos kryptis, tačiau mano, kad reikia dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti, kad paskelbti tikslai būtų pasiekti. Visų pirma siekiama sustiprinti ACER vaidmenį tiriant galimus tarpvalstybinio pobūdžio piktnaudžiavimo rinka atvejus ir nustatyti aiškesnį taisyklių rinkinį visiems rinkos dalyviams, skirtą jų pačių apsaugai, taip pat užkirsti kelią teisinių spragų ir prieštaravimų išnaudojimui.

Todėl pakeitimai pateikiami vadovaujantis trimis pagrindiniais principais kaip gairėmis: **teisiniu nuoseklumu ir skaidrumu, sustiprintu europiniu aspektu ir sustiprinta rinka**. Kiekvieną iš šių principų atitinka tam tikras veikslių rinkinys. Teisinis nuoseklumas ir skaidrumas bus užtikrinti dėl didesnio reglamento aiškumo ir geresnio suderinimo su kitais ES teisės aktais. Sustiprinto europinio aspekto siekiama stiprinant ACER veiksmų aprėptį ir jos bendradarbiavimą su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis. Galiausiai priemonės, kuriomis siekiama mažinti biurokratizmą, nereikalingas kliūtis ir perteklinį ataskaitų teikimą, padeda stiprinti rinką.

Konkrečių veikslių / pakeitimų pavyzdžiai:

Teisinis nuoseklumas ir skaidrumas

- Geresnis apibrėžčių suderinimas su energijos rinkos ypatumais siekiant išvengti painiavos, dubliavimo ir pernelyg didelės administracinės naštos, suteikiant daugiau aiškumo ir nustatant veiksmingo taisyklių įgyvendinimo pagrindą (t. y. organizuotos rinkos, pavedimų knygu ir viešai neatskleistos informacijos apibrėžtys);
- visų susijusių subjektų įtraukimas į rinkos dalyvio apibrėžtį, nesudarant pernelyg didelės naštos mažesniems rinkos dalyviams, jei profesionaliai sandorius organizuojančių asmenų atveju naudos yra nedaug;
- geresnis viešai neatskleistos informacijos skelbimo platformų ir registruotųjų pranešimų teikimo subjektų vaidmenų apibrėžimas supaprastinant formuluotes ir procedūras, kartu suteikiant rinkos dalyviams daugiau laiko prisitaikyti prie naujų taisyklių;

- tinkamas su SGD susijusių straipsnių, perkeltų iš Tarybos reglamento dėl solidarumo didinimo geriau koordinuojant dujų pirkimą, nustatant patikimus lyginamuosius kainų indeksus ir tarpvalstybinius dujų mainus, integravimas į REMIT reglamentą, siekiant suteikti daugiau aiškumo ir išvengti užduočių vykdymo ir ataskaitų teikimo kelis kartus.

Sustiprintas europinis aspektas

- ACER įgaliojimų stiprinimas, t. y. iš dalies keičiant tarpvalstybinių bylų, kurias gali tirti ACER, nustatymo kriterijus ir didinant jos tyrimo pajėgumus;
- energetikos srities ir finansinių institucijų keitimosi informacija gerinimas užtikrinant, kad stebėseną būtų veiksminga ir nesidubliuotų;
- pusiausvyros tarp ACER pareigų ir nacionalinių reguliavimo institucijų vaidmenų išlaikymas, ypač tais atvejais, kai pastarosios gali vykdyti atitinkamą veiklą; jeigu nacionalinės reguliavimo institucijos jos vykdyti negali, veiksmų turėtų imtis ACER. Pranešėja nusprendė gerbti pagrindinį nacionalinių reguliavimo institucijų vaidmenį vykdymo užtikrinimo etapu;
- pritarimas Europos Komisijos pasiūlymui sustiprinti ACER funkciją rengti gaires ir rekomendacijas, kartu užkertant kelią nereikalingai administracinei naštai, kurią jos gali lemti rinkos dalyviams.

Sustiprinta rinka

- Pernelyg didelio administracinio darbo vengimas ir biurokratizmo rinkos dalyviams mažinimas;
- užtikrinimas, kad trečiųjų šalių dalyviams taip pat būtų suteiktos tinkamos galimybės patekti į rinką;
- užtikrinimas, kad investicijos būtų apsaugotos, užtikrinant, kad su investavimo procesu susijusi informacija būtų atskleidžiama tik tuo atveju, kai nėra abejonių, jog atitinkami duomenys gali turėti įtakos rinkai.

Galiausiai pranešėja norėtų priminti, kad Europos Komisija pasiūlė dabartinę peržiūrą gana skubiai ir kad dėl šios priežasties jos poveikis turėtų būti stebimas itin atidžiai. Todėl buvo atliktas pakeitimas, kuriuo Europos Komisija raginama ne vėliau kaip iki 2027 m. birželio mėn. atlikti Reglamento vertinimą, ypatingą dėmesį skiriant poveikiui elgesiui rinkoje, rinkos dalyviams, likvidumui, ataskaitų teikimo reikalavimams ir rinkos dalyviams tenkančios administracinės naštos lygiui.

PRIEDAS. SUBJEKTŲ AR ASMENŲ, IŠ KURIŲ PRANEŠĖJAS GAVO INFORMACIJOS, SĄRAŠAS

Šis sąrašas parengtas visiškai savanoriškai, o už jo rengimą atsakingas tik pranešėjas.
Rengdamas šį pranešimo projektą, pranešėjas gavo informacijos iš šių subjektų ar asmenų:

Subjektas ir (arba) asmuo
ACER - Agency for the Cooperation of Energy Regulators
European Commission - DG ENER
ENTSO-E - European Network of Transmission System Operators for Electricity
CEER - Council of European Energy Regulators
Eurelectric - Federation of the European electricity industry
ICE - Intercontinental Exchange
EDF - Électricité de France
EFET - European Federation of Energy Traders
Europex - Association of European Energy Exchanges
RWE AG
Lightsource BP
EGEC - The European Geothermal Energy Council
Form Energy
Eurofer AISBL - The European Steel Association
STEAG Power GmbH
AFEP - Association française des entreprises privées
SolarPower Europe
Endesa Energia
ENEL S.p.A.
EDP - Energias de Portugal
ENI S.p.A.
ENGIE
UFE - Union Française de l'Electricité
REN - Redes Energéticas Nacionais, SGPS, SA
Energienet
GME - Gestore dei Mercati Energetici SpA
Terna - Rete Elettrica Nazionale S.p.A
Nordpool AS
Vattenfall
European Energy Exchange AG
Edison Spa
Nordenergi

29.6.2023

EKONOMIKOS IR PINIGŲ POLITIKOS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES), kuriuo, siekiant pagerinti Sąjungos apsaugą nuo manipuliavimo rinka didmeninėje energijos rinkoje, iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) 2019/942 (COM(2023)0147 – C9-0050/2023 – 2023/0076(COD))

Nuomonės referentas: Ondřej Kovařík

PAKEITIMAI

Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą atsižvelgti į šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento 2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(2) finansinės priemonės, įskaitant energetikos išvestines finansines priemones, kuriomis prekiaujama energijos rinkose, tampa vis **svarbesnės**. Dėl vis didėjančio finansų rinkų ir didmeninių energijos rinkų tarpusavio ryšio Reglamentą (ES) Nr. 1227/2011 reikėtų geriau suderinti su finansų rinkos teisės aktais, pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 596/2014¹⁷, be kita ko, kiek tai susiję su manipuliavimo rinka ir viešai neatskleistos informacijos apibrėžtimis. Konkrečiau, Reglamente (ES) Nr. 1227/2011 pateikta manipuliavimo rinka apibrėžtis turėtų būti šiek tiek patikslinta, kad joje atsispindėtų Reglamento (ES) Nr. 596/2014 12

Pakeitimas

(2) **didmeniniai energetikos produktai, kurie yra** finansinės priemonės, įskaitant energetikos išvestines finansines priemones, kuriomis prekiaujama energijos rinkose, tampa vis **svarbesni**. Dėl vis didėjančio finansų rinkų ir didmeninių energijos rinkų tarpusavio ryšio Reglamentą (ES) Nr. 1227/2011 reikėtų geriau suderinti su finansų rinkos teisės aktais, pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 596/2014¹⁷, be kita ko, kiek tai susiję su manipuliavimo rinka ir viešai neatskleistos informacijos apibrėžtimis. **Suderinus šį reglamentą su finansų rinkų teisės aktais turėtų būti užtikrinta, kad nacionalinės reguliavimo institucijos, prižiūrinčios energijos rinkas,**

straipsnis. Tuo tikslu Reglamente (ES) Nr. 1227/2011 pateiktą manipuliavimo rinka apibrėžtį reikėtų patikslinti taip, kad ji apimtų ne tik sandorio sudarymą arba nurodymo prekiauti pateikimą, bet ir kitą elgesį, susijusį su didmeniniais energijos produktais, dėl kurio: i) siunčiami arba gali būti siunčiami netikri ar klaidinantys signalai dėl didmeninių energetikos produktų pasiūlos, paklausos ar kainos; ii) asmuo ar kartu veikiantys asmenys užsitikrina arba gali užsitikrinti vieno ar kelių didmeninių energetikos produktų dirbtinio dydžio kainą arba iii) pasinaudojama fiktyvia priemone ar imamasi bet kurios kitos formos apgaulės ar gudrybės, siunčiami arba gali būti siunčiami netikri ar klaidinantys signalai dėl didmeninių energetikos produktų pasiūlos, paklausos ar kainos;

¹⁷ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 596/2014 dėl piktnaudžiavimo rinka (Piktnaudžiavimo rinka reglamentas) ir kuriuo panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/6/EB ir Komisijos direktyvos 2003/124/EB, 2003/125/EB ir 2004/72/EB (OL L 173, 2014 6 12, p. 1).

ir kompetentingos finansų institucijos, prižiūrinčios finansų rinkas, galėtų taikyti atitinkamus teisės aktus, atsižvelgdamos į energijos rinkų ypatumus. Konkrečiau, Reglamente (ES) Nr. 1227/2011 pateikta manipuliavimo rinka apibrėžtis turėtų būti šiek tiek patikslinta, kad joje atsispindėtų Reglamento (ES) Nr. 596/2014 12 straipsnis. Tuo tikslu Reglamente (ES) Nr. 1227/2011 pateiktą manipuliavimo rinka apibrėžtį reikėtų patikslinti taip, kad ji apimtų ne tik sandorio sudarymą arba nurodymo prekiauti pateikimą, bet ir kitą elgesį, susijusį su didmeniniais energijos produktais, dėl kurio: i) siunčiami arba gali būti siunčiami netikri ar klaidinantys signalai dėl didmeninių energetikos produktų pasiūlos, paklausos ar kainos; ii) asmuo ar kartu veikiantys asmenys užsitikrina arba gali užsitikrinti vieno ar kelių didmeninių energetikos produktų dirbtinio dydžio kainą arba iii) pasinaudojama fiktyvia priemone ar imamasi bet kurios kitos formos apgaulės ar gudrybės, siunčiami arba gali būti siunčiami netikri ar klaidinantys signalai dėl didmeninių energetikos produktų pasiūlos, paklausos ar kainos. ***Tačiau šio reglamento taikymo sritis neturėtų dubliuotis su sektoriniu finansų rinkų reguliavimu. Todėl finansinės priemonės, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/65/ES^{17a}, neturėtų būti įtrauktos į taikymo sritį;***

¹⁷ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 596/2014 dėl piktnaudžiavimo rinka (Piktnaudžiavimo rinka reglamentas) ir kuriuo panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/6/EB ir Komisijos direktyvos 2003/124/EB, 2003/125/EB ir 2004/72/EB (OL L 173, 2014 6 12, p. 1).

^{17a} 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento 3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(3) viešai neatskleistos informacijos apibrėžtis taip pat turėtų būti **patikslinta atsižvelgiant į** Reglamentą (ES) Nr. 596/2014. Visų pirma tuo atveju, kai viešai neatskleista informacija yra susijusi su procesu, kuris vyksta keliais etapais, kiekvienas šio proceso etapas, taip pat visas procesas galėtų būti laikomi viešai neatskleista informacija. Užsitęsusio proceso tarpinis etapas gali būti susiklosčiusių aplinkybių visuma ar esamas įvykis, arba jei yra reali tikimybė, kad tos aplinkybės susiklostys ar įvykis įvyks, remiantis bendru atitinkamu laiku esančių veiksmų vertinimu. Tačiau tos sąvokos nereikėtų aiškinti kaip reiškiančios, kad būtina atsižvelgti į tų aplinkybių visumos arba įvykio poveikio atitinkamų finansinių priemonių kainoms mastą. Tarpinis etapas turėtų būti laikomas viešai neatskleista informacija, jeigu jis pats atitinka viešai neatskleistai informacijai šiame reglamente nustatytus kriterijus;

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl reglamento 5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(5) nacionalinių reguliavimo institucijų ir nacionalinių kompetentingų finansų institucijų dalijimasis informacija tarpusavyje yra pagrindinis bendradarbiavimo ir galimų pažeidimų

Pakeitimas

(3) viešai neatskleistos informacijos apibrėžtis taip pat turėtų būti **suderinta su** Reglamentu (ES) Nr. 596/2014. Visų pirma tuo atveju, kai viešai neatskleista informacija yra susijusi su procesu, kuris vyksta keliais etapais, kiekvienas šio proceso etapas, taip pat visas procesas galėtų būti laikomi viešai neatskleista informacija. Užsitęsusio proceso tarpinis etapas gali būti susiklosčiusių aplinkybių visuma ar esamas įvykis, arba jei yra reali tikimybė, kad tos aplinkybės susiklostys ar įvykis įvyks, remiantis bendru atitinkamu laiku esančių veiksmų vertinimu. Tačiau tos sąvokos nereikėtų aiškinti kaip reiškiančios, kad būtina atsižvelgti į tų aplinkybių visumos arba įvykio poveikio atitinkamų finansinių priemonių kainoms mastą. Tarpinis etapas turėtų būti laikomas viešai neatskleista informacija, jeigu jis pats atitinka viešai neatskleistai informacijai šiame reglamente nustatytus kriterijus;

didmeninėse energijos rinkose ir finansų rinkose nustatymo aspektas. Atsižvelgiant į nacionaliniu lygmeniu vykdomą keitimąsi informacija tarp kompetentingų institucijų pagal Reglamentą (ES) Nr. 596/2014, nacionalinės reguliavimo institucijos gaunama informacija turėtų dalytis su nacionalinėmis finansų ir kompetentingomis institucijomis;

didmeninėse energijos rinkose ir finansų rinkose nustatymo aspektas. Atsižvelgiant į nacionaliniu lygmeniu vykdomą keitimąsi informacija tarp kompetentingų institucijų pagal Reglamentą (ES) Nr. 596/2014, nacionalinės reguliavimo institucijos gaunama informacija turėtų dalytis su nacionalinėmis finansų ir kompetentingomis institucijomis, *taip pat su Europos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER) ir ESMA*;

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl reglamento 5 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(5 a) ACER ir ESMA turėtų glaudžiai bendradarbiauti savo priežiūros veiklos srityje, įskaitant su šio reglamento priėmimu susijusius klausimus, bet tuo neapsiribojant, siekiant užtikrinti, kad būtų prieinami išsamiausi duomenų rinkiniai ir kad prireikus Europos arba nacionalinės reguliavimo institucijos arba kompetentingos finansų institucijos galėtų imtis reikiamų veiksmų. ACER ir ESMA turėtų visų pirma išnagrinėti priemones, kuriomis būtų užtikrinta, kad informacijos mainams tarp jų ir nacionalinių reguliavimo institucijų bei kompetentingų finansų institucijų nebūtų trukdoma ir kad jos bet kuriuo metu galėtų gauti Sąjungos energijos rinkų apžvalgą;

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento 8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(8) prekybos technologijų naudojimas pastarąjį dešimtmetį gerokai išstobulėjo ir jos vis dažniau naudojamos didmeninėse energijos rinkose. Daug rinkos dalyvių naudoja algoritminę prekybą ir didelio dažnumo algoritminius metodus, į kuriuos žmogus beveik arba apskritai nesikiša. Dėl šios praktikos kylanti rizika turėtų būti mažinama pagal Reglamentą (ES) Nr. 1227/2011;

Pakeitimas

(8) prekybos technologijų naudojimas pastarąjį dešimtmetį gerokai išstobulėjo ir jos vis dažniau naudojamos didmeninėse energijos rinkose. Daug rinkos dalyvių naudoja algoritminę prekybą ir didelio dažnumo algoritminius metodus, į kuriuos žmogus beveik arba apskritai nesikiša. Dėl šios praktikos kylanti rizika turėtų būti **aiškiai** mažinama pagal Reglamentą (ES) Nr. 1227/2011;

Pakeitimas 6

**Pasiūlymas dėl reglamento
13 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(13) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas stebėsenai, kuri padėtų nustatyti galimus prekybos, pagrįstos viešai neatskleista informacija ir surinktos informacijos duomenų kokybę, atvejus, viešai neatskleistos informacijos rinkimas turi būti suderintas su dabartiniais prekybos duomenų teikimo procesais;

Pakeitimas

(13) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas stebėsenai, kuri padėtų nustatyti galimus prekybos, pagrįstos viešai neatskleista informacija ir surinktos informacijos duomenų kokybę, atvejus, viešai neatskleistos informacijos rinkimas turi būti suderintas su dabartiniais prekybos duomenų teikimo procesais, **kartu užtikrinant, kad būtų kuo labiau sumažintas informacijos teikimo dubliavimasis, atsirandantis dėl įpareigojimų pagal kitus susijusius teisės aktus, pvz., finansinių paslaugų teisės aktus;**

Pagrindimas

Nors duomenų rinkimas yra būtinas, taip pat būtina ES teisės aktuose horizontaliai supaprastinti jų teikimo standartus, kad būtų išvengta rinkos dalyvių teikiamos informacijos dubliavimosi.

Pakeitimas 7

**Pasiūlymas dėl reglamento
22 konstatuojamoji dalis**

(22) Agentūrai turėtų būti suteikti įgaliojimai vykdyti tyrimus atliekant patikrinimus vietoje ir reikalauti, kad asmenys, dėl kurių atliekamas tyrimas, pateiktų informaciją, visų pirma tais atvejais, kai įtariami Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 pažeidimai turi aiškų tarpvalstybinį aspektą. Atlikdama patikrinimus vietoje ir prašydama asmenų, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, pateikti informaciją, Agentūra turėtų glaudžiai ir aktyviai bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, kurios savo ruožtu turėtų visapusiškai padėti Agentūrai, įskaitant atvejus, kai asmuo atsisako būti tikrinamas arba atsisako pateikti prašomą informaciją. Svarbu, kad būtų visapusiškai laikomasi procedūrinių garantijų ir pagrindinių teisių, kalbant apie atitinkamus asmenis, kurių atžvilgiu Agentūra atlieka tyrimą. Asmenų, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, pateiktos informacijos konfidencialumas turėtų būti apsaugotas, jei informacija keičiamasi pagal taikytinas Sąjungos duomenų apsaugos taisykles;

(22) Agentūrai turėtų būti suteikti įgaliojimai vykdyti tyrimus atliekant patikrinimus vietoje ir reikalauti, kad asmenys, dėl kurių atliekamas tyrimas, pateiktų informaciją, visų pirma tais atvejais, kai įtariami Reglamento (ES) Nr. 1227/2011 pažeidimai turi aiškų tarpvalstybinį aspektą. Atlikdama patikrinimus vietoje ir prašydama asmenų, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, pateikti informaciją, Agentūra turėtų glaudžiai ir aktyviai bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, kurios savo ruožtu turėtų visapusiškai padėti Agentūrai, įskaitant atvejus, kai asmuo atsisako būti tikrinamas arba atsisako pateikti prašomą informaciją. ***Jei Agentūra mano, kad tai būtina, ji taip pat turėtų glaudžiai bendradarbiauti su ESMA patikrinimų vietoje klausimais.*** Svarbu, kad būtų visapusiškai laikomasi procedūrinių garantijų ir pagrindinių teisių, kalbant apie atitinkamus asmenis, kurių atžvilgiu Agentūra atlieka tyrimą. Asmenų, kurių atžvilgiu atliekamas tyrimas, pateiktos informacijos konfidencialumas turėtų būti apsaugotas, jei informacija keičiamasi pagal taikytinas Sąjungos duomenų apsaugos taisykles;

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 1 punkto a papunktis

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942

1 straipsnio 2 dalis

2. Šis reglamentas taikomas prekybai didmeniniais energetikos produktais. Šiuo reglamentu nedaromas poveikis Direktyvos 2014/65/ES, Reglamento (ES) Nr. 600/2014 ir Reglamento (ES) Nr. 648/2012 taikymui veiklai, susijusiai su

2. Šis reglamentas taikomas prekybai didmeniniais energetikos produktais. ***Šio reglamento 3, 5, 5a straipsniai ir 9 straipsnio 1 dalies antra pastraipa netaikomi didmeniniams energetikos produktams, kurie yra finansinės***

finansinėmis priemonėmis, *apibrėžtomis Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 15 punkte*, taip pat Europos konkurencijos teisės taikymui praktikai, kuri patenka į šio reglamento taikymo sritį.“;

priemonės, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2014/65 4 straipsnio 1 dalies 15 punkte, ir kuriems taikomas Reglamento (ES) Nr. 596/2014 2 straipsnis. Šiuo reglamentu nedaromas poveikis Direktyvos 2014/65/ES, Reglamento (ES) Nr. 600/2014, *Reglamento (ES) Nr. 596/2014* ir Reglamento (ES) Nr. 648/2012 taikymui veiklai, susijusiai su finansinėmis priemonėmis, taip pat Europos konkurencijos teisės taikymui praktikai, kuri patenka į šio reglamento taikymo sritį.

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 1 punkto b papunktis

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942
1 straipsnio 3 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Agentūra, nacionalinės reguliavimo institucijos, EVPRI ir valstybių narių kompetentingos finansų institucijos *visų pirma* reguliariai, *ne rečiau kaip kas ketvirtį*, keičiasi atitinkama informacija ir duomenimis apie galimus Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 596/2014 pažeidimus, susijusius su didmeniniais energetikos produktais, kuriems taikomas šis reglamentas.

Pakeitimas

Agentūra, nacionalinės reguliavimo institucijos, EVPRI ir valstybių narių kompetentingos finansų institucijos reguliariai keičiasi atitinkama informacija ir duomenimis apie galimus Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 596/2014 pažeidimus, susijusius su didmeniniais energetikos produktais, kuriems taikomas šis reglamentas.

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 2 punkto c papunktis

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942
2 straipsnio 2 punkto a papunkčio įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

a) sandorio sudarymas, nurodymo prekiauti *davimas* ar kitas veiksmas, susijęs su didmeniniais energetikos

Pakeitimas

a) sandorio sudarymas *arba* nurodymo prekiauti *pateikimas* ar kitas veiksmas, susijęs su didmeniniais energetikos

produktais, dėl kurio:

produktais, dėl kurio:

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 2 punkto c papunktis

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942

2 straipsnio 2 punkto a papunkčio i punktas

Komisijos siūlomas tekstas

i) siunčiami arba gali būti siunčiami netikri ar klaidinantys signalai dėl didmeninių energetikos produktų pasiūlos, paklausos ar kainos;

Pakeitimas

i) siunčiami arba gali būti siunčiami netikri ar klaidinantys signalai dėl didmeninių energetikos produktų pasiūlos, paklausos ar kainos; **arba**

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 2 punkto c papunktis

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942

2 straipsnio 2 punkto a papunkčio ii punkto 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

ii) asmuo ar kartu veikiantys asmenys užsitikrina arba gali užsitikrinti vieno ar kelių didmeninių energetikos produktų dirbtinio dydžio kainą

Pakeitimas

ii) asmuo ar kartu veikiantys asmenys užsitikrina arba gali užsitikrinti vieno ar kelių didmeninių energetikos produktų dirbtinio dydžio kainą

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 2 punkto c papunktis

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942

2 straipsnio 2 punkto a papunkčio ii punkto 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

nebent sandorį sudaręs ar **nurodęs** prekiauti **asmuo** įrodo, kad **jo** veiksmų motyvai teisėti ir kad tas sandoris ar nurodymas prekiauti atitinka priimtą rinkos praktiką atitinkamoje didmeninėje energijos rinkoje; arba

Pakeitimas

nebent sandorį sudarę ar **pateikę nurodymą** prekiauti **asmenys** įrodo, kad **ju** veiksmų motyvai teisėti ir kad tas sandoris ar nurodymas prekiauti atitinka priimtą rinkos praktiką atitinkamoje didmeninėje energijos rinkoje; arba

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 2 punkto g papunktis

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942

2 straipsnio 7 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

7) rinkos dalyvis – bet kuris asmuo, įskaitant perdavimo sistemų operatorius **ir**, **profesionaliai sandorius organizuojančius ar vykdančius asmenis, kai jie prekiauja savo sąskaita**, sudarantis sandorius, įskaitant nurodymų prekiauti pateikimą, vienoje ar daugiau didmeninių energijos rinkų;“;

Pakeitimas

7) rinkos dalyvis – bet kuris asmuo, įskaitant perdavimo sistemų operatorius, **skirstymo sistemų operatorius, laikymo sistemų operatorius ir SGD sistemų operatorius**, sudarantis sandorius, įskaitant nurodymų prekiauti pateikimą, vienoje ar daugiau didmeninių energijos rinkų;“;

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies b punkto h papunktis

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942

2 straipsnio 8 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

8a) profesionaliai sandorius organizuojantis **ar vykdančias** asmuo – asmuo, profesionaliai dalyvaujantis priimančias ir perduodant nurodymus arba **vykdant** didmeninių energetikos produktų sandorius;“;

Pakeitimas

8a) profesionaliai sandorius organizuojantis asmuo – asmuo, profesionaliai dalyvaujantis priimančias ir perduodant nurodymus arba **organizuojant** didmeninių energetikos produktų, **kurie nėra finansinės priemonės**, sandorius;“;

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 2 punkto j papunktis

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942

2 straipsnio 17 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

17) viešai neatskleistos informacijos skelbimo platforma (VNISP) – pagal šį

Pakeitimas

17) viešai neatskleistos informacijos skelbimo platforma (VNISP) – pagal šį

reglamentą registruotas asmuo, teikiantis viešai neatskleistos informacijos atskleidimo ir pranešimų apie atskleistą tokią informaciją teikimo Agentūrai **rinkos dalyvių vardu** platformos valdymo paslaugą;

reglamentą registruotas asmuo, teikiantis viešai neatskleistos informacijos atskleidimo ir pranešimų apie atskleistą tokią informaciją teikimo Agentūrai platformos valdymo paslaugą;

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 2 punkto j papunktis

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942

2 straipsnio 18 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

18 a) ne biržos sandoris dėl didmeninio energijos pirkimo – sandoris dėl didmeninio energijos pirkimo, kuris dvišaliu pagrindu vykdomas tarp rinkos dalyvių arba per tarpininką ir ne energijos biržoje;

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 2 punkto j papunktis

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942

2 straipsnio 20 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

20) organizuota rinka – energijos birža, energetikos tarpininkas, energetinių pajėgumų platforma ar kitas profesionaliai sandorius organizuojantis ar vykdomas asmuo, įskaitant bendrą pavidimų knygos teikėjus, išskyrus grynai dvišalę prekybą, kai du fiziniai asmenys sudaro sandorius savo sąskaita.

20) organizuota rinka – energijos birža, energetikos tarpininkas, energetinių pajėgumų platforma ar kitas profesionaliai sandorius organizuojantis ar vykdomas asmuo, įskaitant bendrą pavidimų knygos teikėjus, išskyrus **prekybos vietas, kaip apibrėžta Direktyvos 2014/65/ES 4 straipsnio 1 dalies 24 punkte, ir** grynai dvišalę prekybą, kai du fiziniai asmenys sudaro sandorius savo sąskaita.

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 2 punkto j papunktis

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942

2 straipsnio 21 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

21) SGD prekyba – SGD pirkimo ar pardavimo *pavedimai arba* sandoriai: a) kurių sąlygose nurodytas pristatymas Sąjungoje, b) pagal kuriuos vykdomas pristatymas Sąjungoje, c) pagal kuriuos viena sandorio šalis pakartotinai dujina SGD terminale Sąjungoje;

Pakeitimas

(21) SGD prekyba – *bet kokių sandorių sudarymas, įskaitant nurodymus prekiauti organizuotoje rinkoje, susijusioje su* SGD pirkimu ar pardavimu: a) kurių sąlygose nurodytas pristatymas Sąjungoje, b) pagal kuriuos vykdomas pristatymas Sąjungoje, arba c) pagal kuriuos viena sandorio šalis pakartotinai dujina SGD terminale Sąjungoje;

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 2 punkto j papunktis

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942

2 straipsnio 24 a punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

24a) lyginamasis indeksas – bet koks indeksas, kuris nėra lyginamasis indeksas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 596/2014 3 straipsnio 1 dalies 29 punkte, ir kuris periodiškai ar reguliariai nustatomas taikant formulę pagrindiniams didmeniniams energetikos produktams arba remiantis jais, įskaitant apskaičiuotąsias kainas, pagal kurias nustatoma pagal didmeninį energetikos produktą arba su didmeniniu energetikos produktu susijusių sutartį mokėtina suma arba didmeninio energetikos produkto vertė, nors tas didmeninis energetikos produktas nėra finansinė priemonė;

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 2 punkto j papunktis

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942
2 straipsnio 25 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

25) lyginamasis SGD indeksas – **skirtumas tarp SGD paros kainos įverčio ir atsiskaitymo kainos pagal anksčiausiai vykdytiną virtualiojo prekybos taško „Title Transfer Facility“ (TTF) dujų ateities sandorių sutartį, kurį kasdien nustato tarpžemyninė birža „ICE Endex Markets B.V.“.**

Pakeitimas

25) lyginamasis SGD indeksas – **su SGD prekyba susijęs lyginamasis indeksas;**

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 3 pastraipa

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942
3 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

„Kai viešai neatskleista informacija pasinaudojama atšaukiant ar keičiant nurodymą prekiauti didmeniniu energetikos produktu, su kuriuo susijusi ši informacija, kai nurodymas buvo pateiktas prieš atitinkamam asmeniui sužinant viešai neatskleistą informaciją, tai taip pat laikoma prekyba vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija.“

Pakeitimas

„Kai viešai neatskleista informacija pasinaudojama atšaukiant **nurodymus** arba keičiant **ar modifikuojant esamą** nurodymą, **nurodymų** prekiauti didmeniniu energetikos produktu, su kuriuo susijusi ši informacija, kai nurodymas buvo pateiktas prieš atitinkamam asmeniui sužinant viešai neatskleistą informaciją, **sąsajų ar priklausomybės nustatymas** taip pat laikomas prekyba vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija.“

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 6 punktą

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942
5 a straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Algoritmine prekyba užsiimantis

Pakeitimas

1. Algoritmine prekyba užsiimantis

rinkos dalyvis taiko veiksmingas sistemas ir rizikos kontrolės priemonės, kurios yra tinkamos jo vykdomai veiklai, siekdamas užtikrinti, kad jo prekybos sistemos būtų atsparios ir pakankamai pajėgios, joms būtų taikomi atitinkami prekybos apribojimai ir būtų išvengta klaidingų nurodymų prekiauti siuntimo ar kitokių sistemos klaidų, galinčių rinkoje sukelti arba padidinti sąmyšį. Rinkos dalyvis taip pat turi įsidieges veiksmingas sistemas ir rizikos kontrolės priemonės, skirtas užtikrinti, kad prekybos sistemos atitiktų šį reglamentą ir organizuotos rinkos, su kuria jis yra susietas, taisyklės. Rinkos dalyvis taiko veiksmingas veiklos tęstinumo priemonės, kad būtų šalinami visi jo prekybos sistemų trikdžiai, ir užtikrina, kad jo sistemos būtų visapusiškai išbandytos ir tinkamai prižiūrimos, kad atitiktų šioje dalyje nustatytus reikalavimus.

rinkos dalyvis taiko veiksmingas sistemas ir rizikos kontrolės priemonės, kurios yra tinkamos jo vykdomai veiklai, siekdamas užtikrinti, kad jo prekybos sistemos būtų atsparios ir pakankamai pajėgios, joms būtų taikomi atitinkami prekybos apribojimai ir būtų išvengta klaidingų nurodymų prekiauti siuntimo ar kitokių sistemos klaidų, galinčių rinkoje sukelti arba padidinti sąmyšį **ar pernelyg didelį rinkos kitamumą**. Rinkos dalyvis taip pat turi įsidieges veiksmingas sistemas ir rizikos kontrolės priemonės, skirtas užtikrinti, kad prekybos sistemos atitiktų šį reglamentą ir organizuotos rinkos, su kuria jis yra susietas, taisyklės. Rinkos dalyvis taiko veiksmingas veiklos tęstinumo priemonės, kad būtų šalinami visi jo prekybos sistemų trikdžiai, ir užtikrina, kad jo sistemos **reguliariais intervalais** būtų visapusiškai išbandytos ir tinkamai prižiūrimos **vieno ar daugiau paskirtų asmenų**, kad atitiktų šioje dalyje nustatytus reikalavimus.

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 6 punktą

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942
5 a straipsnio 2 dalies 3 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Rinkos dalyvis imasi priemonių su šioje dalyje nurodytais klausimais susijusiems įrašams išsaugoti ir užtikrina, kad tie įrašai būtų pakankami, kad nacionalinė reguliavimo institucija galėtų stebėti, kaip laikomasi šio reglamento.

Pakeitimas

Rinkos dalyvis imasi priemonių, kad su šioje dalyje nurodytais klausimais susiję įrašai būtų saugomi **penkerius metus**, ir užtikrina, kad tie įrašai būtų pakankami, kad nacionalinė reguliavimo institucija galėtų stebėti, kaip laikomasi šio reglamento.

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 6 punktą

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942
5 a straipsnio 3 dalies 3 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Rinkos dalyvis imasi priemonių su šioje dalyje nurodytais klausimais **susijusiems įrašams išsaugoti** ir užtikrina, kad tie įrašai būtų pakankami, kad nacionalinė reguliavimo institucija galėtų stebėti, kaip laikomasi šio reglamento.

Pakeitimas

Rinkos dalyvis imasi priemonių, kad su šioje dalyje nurodytais klausimais susiję įrašai būtų saugomi **penkerius metus**, ir užtikrina, kad tie įrašai būtų pakankami, kad nacionalinė reguliavimo institucija galėtų stebėti, kaip laikomasi šio reglamento.

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 15 punktą

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942
13 a straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Agentūra rengia ir atlieka patikrinimus vietoje glaudžiai bendradarbiaudama su atitinkamomis susijusios valstybės narės institucijomis.

Pakeitimas

1. Agentūra rengia ir atlieka patikrinimus vietoje glaudžiai bendradarbiaudama su atitinkamomis susijusios valstybės narės institucijomis **ir, jei mano, kad tai būtina, su ESMA.**

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 15 punktą

Reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) Nr. 2019/942
13 a straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Likus pakankamai laiko iki patikrinimo, Agentūra praneša apie patikrinimą valstybės narės, kurioje jis turi būti atliekamas, nacionalinei reguliavimo institucijai ir kitoms susijusioms institucijoms. **Patikrinimai pagal šį straipsnį atliekami, tik jeigu atitinkama institucija patvirtino, kad jiems neprieštarauja.**

Pakeitimas

4. Likus pakankamai laiko iki patikrinimo, Agentūra praneša apie patikrinimą valstybės narės, kurioje jis turi būti atliekamas, nacionalinei reguliavimo institucijai ir kitoms susijusioms institucijoms.

NUOMONĘ TEIKIANČIO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Reglamentų (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) 2019/942 dalinis keitimas siekiant pagerinti Sąjungos apsaugą nuo manipuliavimo rinka didmeninėje energijos rinkoje
Nuorodos	COM(2023)0147 – C9-0050/2023 – 2023/0076(COD)
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ITRE 29.3.2023
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ECON 29.3.2023
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Ondřej Kovařík 20.4.2023
Priėmimo data	28.6.2023
Galutinio balsavimo rezultatai	+ : 42 - : 10 0 : 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Engin Eroglu, Markus Ferber, Jonás Fernández, Valentino Grant, Claude Gruffat, José Gusmão, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Aurore Lalucq, Philippe Lamberts, Aušra Maldeikienė, Csaba Molnár, Denis Nesci, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Lídia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Eva Maria Poptcheva, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Alfred Sant, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Inese Vaidere, Johan Van Overtveldt, Stéphanie Yon-Courtin
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Damien Carême, Niels Fuglsang, Henrike Hahn, Valérie Hayer, Martin Hlaváček, Eugen Jurzyca, Janusz Lewandowski, Chris MacManus, Tonino Picula, Jessica Polfjård, René Repasi, Eleni Stavrou
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Vladimír Bilčík, Marco Campomenosi, Hannes Heide, Leszek Miller, Patrizia Toia, Juan Ignacio Zoido Álvarez

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

42	+
ECR	Michiel Hoogeveen, Eugen Jurzyca, Denis Nesci, Johan Van Overtveldt
ID	Marco Campomenosi, Valentino Grant, France Jamet, Antonio Maria Rinaldi
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Vladimír Bilčík, Markus Ferber, Danuta Maria Hübner, Janusz Lewandowski, Aušra Maldeikienė, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Jessica Polfjård, Ralf Seekatz, Eleni Stavrou, Inese Vaidere, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Engin Eroglu, Valérie Hayer, Martin Hlaváček, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Eva Maria Poptcheva, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Jonás Fernández, Niels Fuglsang, Hannes Heide, Aurore Lalucq, Leszek Miller, Csaba Molnár, Tonino Picula, René Repasi, Alfred Sant, Joachim Schuster, Patrizia Toia

10	-
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos
The Left	José Gusmão, Chris MacManus
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Damien Carême, Claude Gruffat, Henrike Hahn, Stasys Jakeliūnas, Philippe Lamberts, Kira Marie Peter-Hansen

1	0
ECR	Dorien Rookmaker

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

8.6.2023

BIUDŽETO KOMITETO LAIŠKAS

Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto
pirmininkui
Cristianui Buşoi
BRIUSELIS

Tema: Nuomonė dėl Komisijos pasiūlymo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) 2019/942 siekiant pagerinti Sąjungos apsaugą nuo manipuliavimo rinka didmeninėje energijos rinkoje (2023/0076 (COD)) ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2019/943 bei (ES) 2019/942 ir direktyvos (ES) 2018/2001 bei (ES) 2019/944 siekiant pagerinti Sąjungos elektros energijos rinkos modelį (2023/0077(COD))

Gerb. Pirmininke,

vykdant nurodytą procedūrą Biudžeto komiteto koordinatoriai 2023 m. sausio 31 d. posėdyje nusprendė pagal Darbo tvarkos taisyklių 56+ straipsnį priimti laiško forma nuomonę, apimančią abu teisėkūros procedūra priimamus dokumentus.

Komitetas priėmė nuomonę 2023 06 08 posėdyje¹ ir įgaliojo mane perduoti toliau išdėstyta poziciją.

Pasiūlymo aplinkybės, susijusios su poveikiu biudžetui dėl Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (ACER) ir ITER

2023 m. kovo 14 d. Komisija pasiūlė reformuoti ES elektros energijos rinkos modelį, kad būtų sparčiau vystoma atsinaujinančiųjų išteklių energetika ir greičiau atsisakoma dujų, vartotojų sąskaitos mažiau priklausytų nuo nepastovių iškastinio kuro kainų, vartotojai būtų geriau apsaugoti nuo kainų šuolių ateityje ir galimo manipuliavimo rinka, o ES pramonė taptų švari ir konkurencingesnė.

Buvo parengti du pasiūlymai, kuriais iš dalies keičiami keli galiojantys teisės aktai:

1. iš dalies keičiami REMIT (Sąjungos apsauga nuo manipuliavimo rinka didmeninėje energijos rinkoje) ir atitinkamai ACER reglamentas.

¹ Per galutinį balsavimą dalyvavo: Janusz Lewandowski (pirmas pirmininko pavaduotojas), Olivier Chastel (antrasis pirmininko pavaduotojas), Niclas Herbst (ketvirtasis pirmininko pavaduotojas), José Manuel Fernandes, Adam Jarubas, Siegfried Mureşan, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou, Rainer Wieland (PPE), Markus Ferber ir Asim Ademov (PPE pagal Darbo tvarkos taisyklių 209 straipsnio 7 dalį), Pascal Durand, Jonás Fernández, Jens Geier, Eero Heinäluoma, Camilla Laureti, Nils Ušakovs (S&D), Inma Rodríguez-Piñero ir Massimiliano Smeriglio (S&D pagal Darbo tvarkos taisyklių 209 straipsnio 7 dalį), Katalin Cseh, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Fabienne Keller, Moritz Körner (RENEW), Nicolae Ştefănuţă (Verts/ALE), Zbigniew Kuźmiuk, Bogdan Rzońca (ECR), Dimitrios Papadimoulis (The Left) ir Andor Deli (NI).

2. iš dalies keičiami Elektros energijos rinkos modelio reglamentas ir direktyva, Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyva ir atitinkamai ACER reglamentas.

Pagal pirmąją grupę ACER bus patikėtos naujos užduotys, visų pirma elektros energijos duomenų platformų leidimų išdavimo ir priežiūros įgaliojimai, įtartinų sandorių centralizavimas elektros energijos rinkoje ir REMIT reglamento tyrimo įgaliojimai bei išplėsti vykdymo užtikrinimo įgaliojimai. Remiantis Komisijos vertinimu, 2025–2027 m. ACER reikėtų 25 papildomų etatų ekvivalentų ir 4,2 mln. EUR veiklos išlaidų. Du trečdaliai darbuotojų ir veiklos išlaidos bus finansuojamos iš padidinto mokesčio. Todėl 2025–2027 m. iš ES biudžeto bus skirta 2,9 mln. EUR.

Pagal antrąją grupę ACER taip pat bus patikėtos naujos užduotys, iš esmės *ex ante* patvirtinimas dėl prekybos išankstiniais elektros energijos sandoriais centrų ir metodikos, kuria grindžiamas valstybių narių ataskaitų dėl poreikio užtikrinti lankstumą elektros energijos rinkoje teikimas. Remiantis Komisijos vertinimu, 2024–2027 m. ACER reikėtų 4 papildomų etatų ekvivalentų – 2,8 mln. EUR.

Iš viso ACER biudžeto padidinimo poveikis ES biudžetui 2024–2027 m. būtų 5,7 mln. EUR. Finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje nurodyta, kad suma bus perskirstyta iš ITER biudžeto eilutės.

Biudžeto komiteto pozicija

Apskritai pasiūlymo poveikis biudžetui nėra didelis, o ACER reglamentas iš dalies keičiamas tik siekiant išplėsti iš mokesčių finansuojamos veiklos aprėptį ir įtraukti su elektros energijos rinkos modelio daliniais pakeitimais susijusias užduotis. Komisija informuoja, kad planuojamas ITER lėšų perskyrimas ACER nedaro neigiamo poveikio ITER tikslams pagal DFP, ir primena, kad bendra šios planuojamos kompensacijos suma – 5,7 mln. EUR – sudaro 0,1 proc. viso ITER biudžeto per DFP.

Vis dėlto Biudžeto komitetas pažymi, kad nuo šios DFP pradžios Komisija pateikė keletą pasiūlymų² dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, kuriais ACER pavedamos naujos

2

- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 347/2013 dėl ACER išteklių padidinimo papildomai atsakomybei už dešimties metų tinklo plėtros plano priežiūrą vykdyti. Tam reikia nedaug papildomų išteklių (1 papildomam etato ekvivalentui) iš EITP energetikos programos (žr. finansinę teisės akto pasiūlymo pažymą COM(2020)824).
- Komisijos pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio mažinimo (COM(2021)805). Reikia nedaug papildomų išteklių (nuo 2023 m. – 1 laikinojo darbuotojo etatui). Biudžeto padidinimas susijęs tik su etatų skaičiaus padidinimu. Padidintą ES įnašą siūloma padengti iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės energetikos programos (EITP energetikos programos) biudžeto.
- Komisijos pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl dujų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir gamtinių dujų vidaus rinkos ir vandenilio vidaus rinkos (COM(2021)804). Šioms užduotims

papildomos užduotys, kurioms reikia papildomų finansinių išteklių.

Dėl šių naujų ACER užduočių padidėja darbuotojų skaičius (nuo pradinio DFP skaičiaus: 77 nuolatiniai darbuotojai, 36 sutartininkai, 4 deleguotieji nacionaliniai ekspertai iki 142 nuolatinų darbuotojų, 47 sutartininkų, 10 deleguotųjų nacionalinių ekspertų) ir numatomi biudžeto poreikiai (prognozuojama, kad 2027 m. biudžetas padidės iki 22,4 mln. EUR vietoj 16,3 mln. EUR).

Poreikis perskirstyti lėšas siekiant užtikrinti būtinus papildomus veiklos ir administracinius išteklius daro didelį poveikį ES biudžetui likusiu finansinio programavimo laikotarpiu ir vėliau.

Europos Parlamentas daugelyje pranešimų ir rezoliucijų pakartojo savo bendrą poziciją, kad naujos užduotys turėtų būti finansuojamos iš naujų išteklių ir kad turėtų būti užkirstas kelias didinamų poreikių „kompensavimui“, atidedant arba sumažinant programų paketus. Vis dėlto, atsižvelgiant į besikaupiančias naujas iniciatyvas, papildomus poreikius ir netikėtus pokyčius, reikėtų pagrįstai pastebėti, kad tokių naujų ES biudžeto asignavimų – nepaskirstytų maržų pagal DFP viršutinės ribas ir neteminių specialių priemonių – nepanaudotos lėšos iš 2024 m. biudžeto gali būti beveik arba net visiškai išsekvotos.

Biudžeto komitetas yra pasirengęs atidžiai stebėti pasiūlymą per kitus procedūrinius veiksmus, visų pirma aptariant ACER žmogiškuosius ir finansinius išteklius ir galimas pasekmes biudžetui.

Pagarbiai

atlikti iki 2027 m. agentūros žmogiškieji ištekliai turi būti padidinti papildomai 15 etatų pagal etatų planą ir papildomai 6 sutartininkais. Biudžeto padidinimas susijęs tik su papildomais darbuotojais. Padidintas ES įnašas bus padengtas iš EITP energetikos programos lėšų.

- Komisijos pasiūlymas dėl Tarybos reglamento dėl solidarumo didinimo geriau koordinuojant dujų pirkimą bei tarpvalstybinius dujų mainus ir nustatant patikimus lyginamuosius kainų indeksus, COM(2022) 549 final. Pasiūlyme nustatomos naujos ACER užduotys nustatyti ir paskelbti SGD paros kainų įverčius ir lyginamuosius indeksus. ACER turės laikytis Tarptautinės vertybinių popierių komisijų organizacijos (IOSCO) principų, taikomų kainas skelbiančioms agentūroms (PRA), o tam reikia patyrusių darbuotojų. Agentūrai taip pat reikės papildomų išteklių konsultacijoms, IT ir audito sekai. Planuojama, kad ACER skirtų asignavimų padidėjimas bus kompensuojamas iš EITP energetikos programos suplanuotų išlaidų.
- Komisijos pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, kuriuo, siekiant apsaugoti piliečius ir ekonomiką nuo pernelyg didelių kainų, nustatomas rinkos koregavimo mechanizmas, COM(2022)668 final. Pasiūlymui įgyvendinti ACER reikės papildomų išteklių. Visų pirma pasiūlyme nustatomos naujos ACER užduotys stebėti dujų rinkas ir padėti Komisijai inicijuojant (ir vėliau deaktivuojant) rinkos koregavimo mechanizmą ir stebint dujų srautus ES viduje. Planuojama, kad ACER skirtų asignavimų padidėjimas bus kompensuojamas iš EITP energetikos programos suplanuotų išlaidų.

Johan Van Overtveldt

ATSAKINGO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Reglamentų (ES) Nr. 1227/2011 ir (ES) 2019/942 dalinis keitimas siekiant pagerinti Sąjungos apsaugą nuo manipuliavimo rinka didmeninėje energijos rinkoje		
Nuorodos	COM(2023)0147 – C9-0050/2023 – 2023/0076(COD)		
Pateikimo EP data	14.3.2023		
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ITRE 29.3.2023		
Nuomonę teikiantys komitetai Paskelbimo plenariniame posėdyje data	BUDG 29.3.2023	ECON 29.3.2023	IMCO 29.3.2023
Nuomonė nepareikšta Sprendimo data	IMCO 28.3.2023		
Pranešėjai Paskyrimo data	Maria da Graça Carvalho 30.3.2023		
Svarstymas komitete	24.4.2023	23.5.2023	
Priėmimo data	7.9.2023		
Galutinio balsavimo rezultatai	+: –: 0:	53 6 2	
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Matteo Adinolfi, Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Marc Botenga, Martin Buschmann, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Marie Dauchy, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Valter Flego, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Christophe Grudler, Henrike Hahn, Ivo Hristov, Ivars Ijabs, Seán Kelly, Łukasz Kohut, Marina Measure, Dan Nica, Angelika Niebler, Niklas Nienass, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Manuela Ripa, Robert Roos, Sara Skytvedal, Maria Spyrali, Grzegorz Tobiszowski, Marie Toussaint, Pernille Weiss		
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Rasmus Andresen, Andrus Ansip, Tiziana Beghin, Franc Bogovič, Mohammed Chahim, Jakob G. Dalunde, Francesca Donato, Matthias Ecke, Cornelia Ernst, Martin Hojsik, Marina Kaljurand, Dominique Riquet, Thomas Rudner, Susana Solís Pérez, Emma Wiesner		
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Karolin Braunsberger-Reinhold, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Camilla Laureti, Aušra Maldeikienė, Bogdan Rzońca, Kosma Złotowski		
Pateikimo data	8.9.2023		

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

53	+
NI	Tiziana Beghin, Martin Buschmann, Francesca Donato
PPE	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Karolin Braunsberger-Reinhold, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Christian Ehler, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Seán Kelly, Aušra Maldeikienė, Angelika Niebler, Sara Skyttedal, Maria Spyrali, Pernille Weiss
Renew	Andrus Ansip, Nicola Beer, Martina Dlabajová, Valter Flego, Martin Hojsík, Ivars Ijabs, Mauri Pekkarinen, Dominique Riquet, Susana Solís Pérez, Emma Wiesner
S&D	Mohammed Chahim, Matthias Ecke, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Ivo Hristov, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Camilla Laureti, Dan Nica, Thomas Rudner
The Left	Marc Botenga, Cornelia Ernst, Marina Mesure
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Ignazio Corrao, Jakop G. Dalunde, Henrike Hahn, Niklas Nienass, Mikuláš Peksa, Manuela Ripa, Marie Toussaint

6	-
ECR	Johan Nissinen, Robert Roos, Bogdan Rzońca, Grzegorz Tobiszowski, Kosma Złotowski
ID	Marie Dauchy

2	0
ID	Matteo Adinolfi
Renew	Christophe Grudler

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaukė